

Purchase money resulting trust. Vyplyvajici či dovozený trust pro cenu nabytí. Takový trust zpravidla vzniká tehdy, jestliže cenu za nabytí věci (majetku) zaplatí jedna osoba a podle její vůle převede prodávající věc na jinou osobu, která má držet věc v trustu pro toho, kdo opatruje vzájemné plnění (consideration). Slocom v. Hammond, Iowa, 346 N.W.2d 485, 492. Jestliže jedna osoba opatří peníze pro nabytí majetkového titulu, který má nabytí jménem někoho jiného, pak strana, která prostředky opatří, je ekvinitním vlastníkem v trustu z toho vyplyvajícím, jehož předmětem je cena nabytí. Není nezbytně třeba, aby opatřil částku celou, ale musí mít přítom úmysl nabytí interest.

Purchase money security interest. Zajišťovací interest k ceně nabytí. Zajišťovací interest získává buď prodávající nějaké věci na zajištění její ceny nebo její získává ten, kdo předem zaplatí cenu nabytí, což mu umožní nabytí práva k zastavené věci. Ve věci Damron, Bkrcty. Ky., 5 B. R. 357, 358. Zajišťovací interest lze označit za „purchase money security interest“ tehdy, jestliže tento interest (a) získá ten, kdo prodává předmět zástavy na zajištění celé ceny nebo její části, nebo jestliže tento interest (b) získá ten, kdo tím, že zálohuje nebo zaplatí závazek (cenu nabytí), poskytuje hodnotu, která dlužníkoví umožní nabytí práva k zástavě nebo její užívání, je-li taková hodnota takto skutečně užita. U.C.C. (Jednotný obchodní zákoník) § 9-107.

Purchase order. Nákupní objednávka; nákupní příkaz. Listina, která opravňuje prodávajícího dodat zboží s tím, že jeho cena bude zaplacená později. Písemné zmocnění požadující, aby prodávající nebolí dodavatel opatřil zboží tomu, kdo si je objednal. Představuje nabídku (ofertu), která je akceptována v okamžiku, kdy prodávající dodá zboží v objednaném množství a jakosti.

Purchase price. Pořizovací cena. Cena, o které se strany dohodly jako o protiplatební (consideration, kauze) za věci nebo zboží, které má být prodáno a koupeno.

Purchaser. Kupující; zákazník; nabyvatel. Ten, kdo nabývá nemovitý majetek (nemovitosti) jakýmkoli jiným způsobem než děděním. Ten, kdo nabývá buď nemovitou nebo movitou věc koupí za cenu vyjádřenou v penězích. Také, úspěšný podávající v soudní dražbě. Ve věci Spokane Sav. Bank, 198 Wash. 665, 89 P.2d 802, 806. Ten, kdo objedná zboží a platí za ně, jde-li o prodej za hotové, nebo kdo je právně zavázán za zboží zaplatit, jde-li o prodej na úvěr. L. M. Berry & Co. v. Blackmon, 129 Ga. App. 347, 199 S.E.2d 610, 612. Výrazu „purchaser“ lze také použít v širším smyslu, kdy se jím rozumí kdokoli, kdo nabývá titul jinak než děděním a rozdělením (zděděného majetku), ale běžněji se jej užívá pro označení kupce nebolí kupujícího, který získal (nabyl, koupil) věc za penězi ocenitelné vzájemné plnění (consideration). Smith v. Enochs, D. C. Miss., 233 F. Supp. 925, 927.

Ten, kdo něco získává nabytím, včetně nabytí na základě prodeje, započtení, negociace, smlouvy o zajištění (zástavě), o záruce, na základě zadržení, emise nebo reemise (cenných papírů), darování a jakéhokoliv jiného volního (dobrovolného) převodu, který zakládá interest k věci (k majetku). U.C.C. (Jednotný obchodní zákoník) § 1-201 (32)(33).

Výraz „purchaser“ označuje toho, kdo za odpovídající a plnohodnotné vzájemné plnění (consideration) v penězích nebo za plnění, které je penězi ohodnotitel-

né, nabude interest (jiný, než jakým je interest ze zástavy nebo ze záruky) k věci (k majetku), který je účinný podle daných (v místě platných) právních předpisů vůči dalším nabyvatelům (i) bez okamžitého avíza. I.R.C. (Daňový zákoník) § 6323(h).

Cesionář (nabyvatel) na základě dobrovolného převodu, a zahrnuje jak přímého nabyvatele, tak i nepřímého, zprostředkovaného nabyvatele (od takového nabyvatele. Bankruptcy Code (Zákoník o bankrotu) § 101.

Bona fide purchaser. Viz Bona fide.

First purchaser. První nabyvatel. V dědickém právu tento výraz označuje předka, který nabyl jako první (jakýmkoli jiným způsobem než děděním) nemovitost (vlastnictví k nemovitému majetku), která (které) stále zůstává v jeho rodině nebolí u potomků.

Innocent purchaser. Nevinný (neinformovaný) nabyvatel. Ten, kdo nabývá titul k věci (k majetkovému právu), aniž ví o nějaké jeho vadě. Viz také Innocent purchaser.

Purchaser of a note or bill. Nabyvatel vlastní nebo cizí směnky. Ten, kdo koupí vlastní nebo cizí směnku od jejich držitele bez indosování.

Purchaser for value. Nabyvatel, který zaplatil. Ten, kdo platí protihodnotu (consideration) koupené věci nebo zboží.

Pure. Absolutní (naprostý); úplný; prostý (jednoduchý); nesmíšený, čistý, ryzí; nepodmíněný, neomezený, jako ve výrazech „pure charity“, pouhá, naprostá blahovůle, „pure debt“ dokonalý dluh, „pure obligation“, nepodmíněný, neomezený závazek, „pure plea“, neomezená obrana, „pure villenage“, absolutní nevolnictví; viz hesla podle substantiv. Viz také Purity.

Pure accident. Pouhá, čirá náhoda. Znamená to, že náhoda byla způsobena nějakou nepředvídanou a neodvratitelnou událostí, kterou nemohla žádná ze stran žaloby ovládnout, a vylučuje možnost, že byla způsobena neopatrností nebo nedbalostí žalovaného. Maletis v. Portland Traction Co., 160 Or. 30, 83 P.2d 141, 142. Za synonymum bývá považován výraz „unavoidable accident“, neodvratitelná náhoda (nehoda). Brewer v. Berner, 15 Wash.2d 644, 131 P.2d 940, 942. Viz Accident; Act of God.

Pure race statute. Zákon o absolutním závodě. V některých státech USA první nabyvatel nemovitosti (vlastnictví nemovité věci), který se zapisuje ve veřejném registru, bez ohledu na oznámení, má nejlepší nárok na titul, a tudíž se tento institut popisuje jako závod o záznam smluv o převodu nebo o jiné úřední úkony týkající se smluv o převodu a listin o převodu nemovitostí. Viz také Recording acts.

Pur faire proclamer. Starodávný writ adresovaný starostovi města, a žádající jej, aby učinil prohlášení týkající se rušení veřejného pořádku apod.

Purgation. Očista; morální očista, purifikace, katharze; odpřisáhnutí neviný; boží soud. Ukon očistění se čili exonerace z trestného činu, z obžaloby, resp. obvinění, anebo z podezření z viny, odmítnutím obvinění, přísahou nebo ordálem.

Kanonickou purifikaci, očistu, činila strana svou vlastní přísahou, při níž tvrdila, že není vinna trestným činem, ze kterého byla obviněna, a kterou podpořila přísahou dvanácti přísežníků, kteří přísahali, že dotyčný mluví pravdu. Tuto přísahu vystřídal pak jiný způsob

purifikace jednoduchou přísahou strany, nazývanou „oath ex officio“, přísaha ex officio, jejíž modifikací je současná přísaha žalovaného před ekvinitním soudem. 3 Bl. Comm. 447; 4 Bl. Comm. 368.

Vulgar purgation, obyčejná očista, spočívala v ordálu horkou a studenou vodou, ohněm, železem, soubojem atd.

Purge. Očistit se; ospravedlnit se; zbavit se. Očistit se čili exonerovat se z obvinění nebo z žaloby, anebo z opovržení.

Purge des hypothèques. Franc. Ve francouzském právu výraz, kterého se používá pro označení osvobození nemovitosti ze zástavního práva (hypotéky) a výhod, které jsou s osvobozením spojeny, za předpokladu, že jsou splněny zákonné požadavky.

Purity. Čistota; ryzost; neporušenost. Podle zákona o snižování hodnoty potravin (pančování, křtění) nedotčenost potravin cizími látkami nebo něčím znehodnocujícím nebo kontaminujícím. People v. Enders, 38 Miss.2d 746, 237 N.Y. S.2d 879, 889. Viz také Pure.

Purpart. Podíl při rozdělení, resp. rozdělování; díl; ta část původně společně spoludědici držené nemovitosti (nemovitého majetku), která byla rozdělením přidělena některému z nich. Tohoto výrazu se dříve užívalo pro podíly, které připadly odděleně na jednotlivé spoludědice při rozdělení, resp. rozdělování zůstavitelova jmění, a které se zpravidla označovaly „purparty“; nyní se ale tohoto výrazu používá pro každý druh a způsob dělení.

Purparty. Ta část jmění (zejména nemovitého), které původně drželi dědici společně, kterou po rozdělení každý z nich dostal. Výraz „to make purparty“ znamená rozdělit a oddělit (rozdělovat a oddělovat) pozemky, které připadly spoludědicům. Původně *pourparty*. Slovo *purpart* se běžně užívá pro označení části jmění (majetku) v jakékoli souvislosti.

Purport, n. Význam; smysl; záměr; podstatný význam; účel; obsah; podstata; právní platnost; účinnost (to, co má právní význam). „Purport“ listiny znamená její podstatu, obsah, který je patrný z její první strany; liší se od „tenor“ listiny, což znamená její přesnou kopii.

Purport, v. Mít smysl, znamenat, mít význam, mít za cíl, chtít, dělat si nárok; vyzníti i v ten smysl; vyjádřit (oznámit), prohlášovat navenek; jevit zdání bytí, úmyslu, nároku atd. United States v. 306 Cases Containing Sandford Tomato Catsup with Preservative, D.C.N.Y., 55 F. Supp. 725, 727.

Purpose. Záměr, úmysl; účel; cíl, plán, projekt; smysl; cena. To, co si někdo stanoví, určí, že splní, že toho dosáhne. Výraz je synonymní se zamýšleným cílem, cílem, jehož má být dosaženo, záměrem atd. Andresen v. Board of Sup'rs of Santa Cruz County, 235 C.A.2d 436, 45 Cal. Rptr. 306, 309.

Purposely. Záměrně; úmyslně (po zralé úvaze); vědomě (uvědoměle); s vědomím. Úkon je učiněn „purposely“, záměrně, je-li chtěn, je-li výsledkem vědomého záměru, úmyslu nebo plánu, který má být naplněn, a je-li učiněn s vědomím pravděpodobných následků. Hill Farm, Inc. v. Hill County, Tex., 436 S.W.2d 320, 321. Osoba jedná záměrně, pokud jde o podstatný prvek skutkové podstaty trestného činu: (i) jde-li o prvek, který spočívá v povaze jejího chování nebo jeho výsledku, pak osoba jedná záměrně, je-li jejím vědomým zámě-

rem vykonat jednání takové povahy nebo způsobit takový následek (výsledek); (ii) jde-li o prvek, který spočívá v průvodních okolnostech, pak jedná záměrně, je-li si existence takových okolností vědoma anebo věří nebo doufá, že takové okolnosti existují. Model Penal Code (Vzorový trestní zákoník), § 2.02.

Purpresture. Protiprávní přisvojení si cizího pozemku; majetek protiprávně přisvojený. Neoprávněný zásah do veřejných práv a služebností, který spočívá v přisvojení si toho, co patří veřejnosti, k soukromému prospěchu. Hill Farm, Inc. v. Hill County, Tex., 436 S.W.2d 320, 321. Zabraní soukromou stranou části toho, co patří široké veřejnosti a co pro ni má být přístupné a volně použitelné k jejímu prospěchu. Nemusí nutně jít o rušení veřejného pořádku (např. výtržnictví). Rušení veřejného pořádku musí být něco, co veřejnosti způsobuje určitou míru obtíží nebo nepřijemnosti; ale protiprávní přisvojení může existovat i bez toho, aby veřejnosti byly způsobeny nějaké obtíže.

Purprise. Normanská franc. Ohrazený, ohraničený prostor, oplocený, zabraný pozemek; např. také celý rozsah panství (sídla, pozemkového majetku).

Purple, or porprin. Nach, purpur. Výraz užívaný v heraldice; barva obvykle nazývaná „purple“, se na rytinách vyjadřovala čarami v šikmém pruhu. Na štítě prince se původně nazývala „mercury“, na štítě šlechtyce „amethyst“.

Purse. Pokladna, peněžní fond, kapitál; odměna, cena, prémie; sbírka; vypsaná částka apod. Některá cenná věc, kterou někdo nabízí ostatním za to, že něco vykonají. Částka peněz, kterou dostává vítěz soutěže nebo závodu.

Purser. Lodní hospodář, pokladník. Osoba na lodi či plavidle, jejímž úkolem je vedení finančních účtů a finančních transakcí s cestujícími.

Pursuant. Pronásledující; neodbytný. Následující nebo sledující až do konce. Něco vykonat nebo provést v souladu s něčím nebo na základě něčeho. Učinit v důsledku něčeho nebo při sledování něčeho. „Pursuant to“ (podle, na základě) znamená „v průběhu, během provádění“, „v souladu nebo v dohodě s (někým)“, „podle“; pokud je tohoto výrazu použito v zákoně, je pojmem zužujícím. Knowles v. Holly, 82 Wash.2d 694, 513 p.2d 18, 23.

Pursue. Pronásledovat, stíhat; hledat právní cestou, žalovat; vykonávat, provádět, plnit, uskutečňovat atd. Žalovat nebolí vymáhat věc soudně v roli žalující strany. Soustavně vykonávat praxi jakékoli profese nebo podnikat představuje celek podnikání nebo profesní činnosti, nikoli jednotlivé navzájem oddělené úkony vyplývající z neobvyklých okolností. Dane v. Brown, C.C.A. Mass., 70 F.2d 164, 165.

Pursuer. Pronásledovatel; žalobce. Ten, kdo sleduje nebo stíhá (žaluje), něco soustavně vykonává; kdo sleduje s cílem předhonit nebo zastihnout.

Pursuit. Sledování, stíhání; žaloba; soudní spor; soustavná činnost, povolání, zaměstnání aj. Taková činnost, kterou se někdo zabývá, jako např. zaměstnání, obchod nebo povolání; taková činnost, která se uskutečňuje jako pokračující nebo alespoň rozsáhlejší a déletrávající zaměstnání. Dorrell v. Norida Land & Timber Co., 53 Idaho 793, 27 P.2d 960. Činnost, kterou někdo vykonává nebolí se jí zabývá vážně a trvale nebo často

jako (svým) povoláním nebo zaměstnáním nebo jako koníčkem. Holman v. Oriental Refinery, 75 N.M. 52, 400 P.2d 471, 475. Sledovat nebo pronásledovat za účelem zadržení nebo předstížení. Viz také Fresh pursuit.

Pursuit of happiness. Honba za štěstím; úsilí o šťastný život. Ve smyslu, ve kterém se tohoto výrazu používá v ústavním právu, toto právo zahrnuje osobní svobodu, smluvní svobodu, svobodu od útisku a nespravedlivé diskriminace, právo řídit se při volbě zaměstnání a využití svých schopností vlastní volbou, právo na soukromí a právo využívat svobodu rodiny a domova. Butchers' Union etc., Co. v. Crescent City Live Stock, etc., Co., 4 S. Ct. 652, 111 U.S. 746, 28 L. Ed. 585. Právo provozovat nebo vykonávat jakékoli zaměstnání nebo povolání bez omezení a bez jakýchkoli zatěžujících povinností ukládaných jedné osobě, které v obdobné situaci nejsou ukládány ani jiným. Myers v. City of Defiance, 67 Ohio App. 159, 36 N.E.2d 162, 21 O.L.A. 165. Zatímco je toto právo zakotveno jako jedno z nezczitelných práv v Deklaraci nezávislosti, v Ústavě USA není obsaženo vůbec.

Pur tant que. Protože; jelikož; podle toho, že.

Purus idiota. Lat. Rozený idiot; hotový idiot; úplný hlupák.

Purview. Nařizovací část zákona; intence, rozsah; obor, kompetence. Normativní část zákona, na rozdíl od preambule. Ta část zákona, která je uvozena slovy „Be it enacted“ (budiž uzákoněno, stanoví se) a pokračuje až ke zrušovacím ustanovením; je to tedy záměr, smysl, účel neboli rozsah zákona.

Pusher. Pokoutní obchodník s narkotiky. Osoba, která prodává zakázané drogy. Johnson v. U.S., C. A. Neb., 484 F.2d 309, 310. Viz např. 21 U.S.C.A. (Anotovaný zákoník USA) § 841.

Put. Opční prodej. Opce, která umožňuje držiteli opce prodat určité akcie nebo určitou zbožovou komoditu za předem stanovenou cenu za stanovené množství, a to v rámci stanovené lhůty. Takové právo se kupuje za poplatek, který hradí ten, kdo souhlasí s přijetím akcií nebo zboží, pokud budou nabídnuty. Kupující tohoto práva prodat očekává, že cena akcií nebo zboží poklesne, takže bude moci dodat akcie nebo zboží („the put“) se ziskem. Pokud cena stoupne, nebude třeba opci realizovat. Opačná transakce se nazývá „call“ (opční koupeň). Viz Put option; Puts and calls.

Putagium haereditatem non adimit. Nemírnost (nedostatečná zdrženlivost) neodnímá dědictví.

Putative. Putativní, zdánlivý. Domnělý; předpokládaný; údajný; obecně považovaný.

Putative father. Putativní otec. Údajný nebo domnělý otec dítěte narozeného mimo manželství.

Putative marriage. Putativní (zdánlivé) manželství; putativní (zdánlivý) sňatek. Manželství uzavřené v dobré

víře a bez vědomí (na jedné nebo na obou stranách) o tom, že existují překážky, které mají za následek neplatnost manželství. Davis v. Davis, Tex. Civ. App., 507 S.W.2d 841, 844.

Putative spouse. Putativní (zdánlivý) manžel. Manžel, který se v dobré víře domnívá, že jeho manželství je platné, přesto, že je neplatné. Neureither v. Workmen's Compensation Appeals Bd., 15 C.A.3d 429, 93 Cal. Rptr. 162, 165.

Put bond. Opce na prodej obligace. Právo držitele obligace obligaci zpeněžit před její splatností. Viz také Bond.

Put in. Předložit v náležité formě soudu; uvést, vložit do soudních záznamů (do protokolu).

Put off. Odložit. Při sjednávání prodeje zboží může tento výraz znamenat odložit realizaci prodeje nebo obstarat další prodej (téhož) zboží třetí osobě.

Put option. Opce na prodej; opční prodej. Taková opce, při které může kupující opce od prodávajícího opce požadovat zaplacení předem stanovené ceny (tzv. striking price, uplatněná cena), pokud mu kupující doručí určitý dohodnutý počet akcií. Gordon & Co. v. Board of Governors of Federal Reserve System, D. C. Mass., 317 F. Supp. 1045, 1046.

Puts and calls. Opční smlouvy. „Put“ v jazyce komoditního nebo akciového trhu znamená privilegium (výsadní právo) dodat nebo nedodat předmět prodeje; a „call“ znamená privilegium (výsadní právo) žádat nebo nežádat jeho zaplacení. Viz Put; Put option.

Putting in fear. Zastrášení. Tato slova používá common law v definici loupeže spáchané vůči nějaké osobě; znamenají, že trestný čin musel být spáchán zastrašením (*putting in fear*) oloupené osoby. 4 Bl. Comm. 243. Není rozhodné, že důvod vytvářející strach byl jen nepatrný; o zastrašování oběti se jednalo tehdy, jestliže jednání (o převodu majetku) bylo provázeno takovými okolnostmi hrůzy, takovými hrozbami slovy nebo gestikulováním, které podle obecné zkušenosti pravděpodobně mohly vytvořit představu nebezpečí a vést člověka k tomu, že opustí svůj majetek, aby zachránil sám sebe. State v. Sawyer, 224 N.C. 61, 29 S.E.2d 34, 37.

Pyramiding. Pyramidální operace (hromadění, kupení). Na trhu s akciemi prostředek ke zvětšování holdingů akcií financováním nových nákupů nad dodatečnou marži již vlastněných akcií. Ve finančních vztazích akciových společností použití malého jmění a kapitálu k financování rozhodujícího podílu v několika společnostech. Viz také Leverage; Margin.

Pyramid sales scheme. Pyramidální prodej. Prostředek, který je v mnoha státech USA nezákonný; spočívá v tom, že kupujícímu zboží je slibována úhrada za každého dalšího kupujícího, kterého tento kupující obstará.

Q

Q.B. Zkratka pro „Queen's Bench“ — „Královna lavice“. (Královnin soud, popř. panuje-li král, „King's Bench“ — „Králova lavice“.)

Q.B.D. Zkratka pro „Queen's Bench Division“ — „Oddělení Královniny lavice“, popř. panuje-li král, „King's Bench Division“ — „Oddělení Královy lavice“. (Soud, který je jako následovník královských soudů příslušný zejména pro spory vzešlé z obligací, a to jak smluvních, tak i z civilní odpovědnosti.)

Q.C. Zkratka pro „Queen's Counsel“. Královnin poradce.

Q.C.F. Zkratka pro „quare clausum fregit“ (viz tam).

Q.D. Zkratka pro „quasi dictat“. Jakoby řekl.

Q.E.D. Zkratka pro *quod erat demonstrandum*, co bylo třeba dokázat. Používáno v matematice na konci důkazu.

Q.E.N. Zkratka pro „quare executionem non“, proč výkon nemohl být proveden.

Q.S. Zkratka pro „Quarter Sessions“. Čtvrtletní soudní zasedání.

Q.T. Zkratka pro „qui tam“ (viz tam).

Q—TIP trust. Trust vymezeného konečného majetkového podílu. Typ srážky v manželské závěti, ve které manželský partner, který zůstal naživu, dostává do konce života důchod, ale není mu dáno celkové oprávnění ho stanovit. Majetek vymezený pro manželskou srážku pouze v takovém rozsahu, který vykonavatel zvolí při přiznání daně nazývané Federal estate tax. (Federální daň z nemovitosti). I.R.C. § 2056(b)(7)(i)(III). [Zákoník o vnitřních daních]. Q—TIP trust pro manželskou srážku vymezil zákon The Economic Recovery Tax Act z roku 1981 (ERTA).

Qua. Jak, jakožto. Považováno jako; ve vlastnosti nebo funkci něčeho. Například „Kurátor jako takový“ („the trustee qua trustee“) neručí za, atd.

Quack. Šarlatán. Ten, kdo předstírá, že má lékařskou praxi, kterou nemá; někdo, kdo vykonává praxi jako lékař či chirurg, bez náležité zkušenosti či řádné kvalifikace.

Quacunque via data. Jakoukoli cestou se dáte, jakkoli to učiníte.

Quadragesima. Čtyřicátý. Nazývána je tak první neděle postní, poněvadž je zhruba čtyřicet dnů před Velikonocemi.

Quadragesimals. Sbírky při bohoslužbě, které se dříve konaly pro matku církev o prostřední postní neděli.

Quadrant. Úhel o devadesáti stupních; pravý úhel. Jedna ze čtvrtin vytvořených dvěma křížujícími se cestami nebo ulicemi.

Quadriennium. V kontinentálním právu čtyřleté studium, které museli studenti práv absolvovat předtím,

než byli oprávněni studovat Codex iuris, čili sbírku císařských konstitucí.

Quadrupartite. Rozdělené na čtyři části. Termín aplikovaný při smluvních převodech majetku, děleného na čtyři díly.

Quadruplatores. V římském právu informátoři, kteří, když po jejich informaci následovalo usvědčení, dostali čtvrtinu zkonfiskovaného majetku, jako odměnu za svou námahu.

Quadruplicatio. V kontinentální právu obhajoba ze strany obžalovaného, která odpovídá institutu *rebutter* (vyvracení důkazů) v common law. Třetí obhajoba se strany obžalovaného.

Quadruplicatio. Obhajoba u admirálního soudu, třetí v pořadí po replice žalobce; nyní zastaralé. Dříve bylo toto slovo používáno namísto slova „surrebutter“ (písemná odpověď na kvadrupliku odpůrce).

Quae ab hostibus capiuntur, statim capientium fiunt. Věci, které byly okamžitě ukořistěny nepříteli, se stávají majetkem toho, kdo se jich zmocní.

Quae ab initio inutilis fuit institutio, ex post facto convallescere non potest. Institut, který byl bez užítku na počátku, se nemůže stát užitečným dodatečně.

Quae ab initio non valent, ex post facto convallescere non possunt. Věci neplatné od počátku se nemohou stát platnými dodatečně.

Quae accessionum locum obtinent, extinguuntur cum principales res peremptae fuerint. Věci vedlejší jsou zničeny, jsou-li zničeny věci hlavní.

Quae ad unum finem loquuta sunt, non debent ad alium detorqueri. Slova, která jsou vyřčena s jedním záměrem, nemohou být překrucována jako že sledovala záměr jiný.

Quae cohaerent personae a persona separari nequeunt. Věci, které úzce souvisí s osobou, nelze od osoby oddělovat.

Quae communi lege derogant stricte interpretantur. Zákony, které se odchylují od common law, je třeba vykládat přesně.

Quae contra rationem juris introducta sunt, non debent trahi in consequentiam. To, co je v rozporu se smyslem zákona, by se nemělo stávat preceden-tem.

Quaecunque intra rationem legis inveniuntur intra legem ipsam esse judicantur. Co odpovídá duchu zákona, má se zato, že odpovídá zákonu samému.

Quae dubitationis causa tollendae inseruntur communem legem non laedunt. Věci, které jsou přidány, aby odstranily pochybnost, neodporují obecnému právu.

Quae dubitationis tollendae causa contractibus inseruntur, jus commune non laedunt. Jednotlivé doložky připojené k dohodám, aby se odstranily pochybnosti a nejasnosti, neodporují obecnému právu.

Quae est eadem. Což je totéž. Slova používaná pro tvrzení, že neoprávněné rušení držby nebo jiný v obhajobě uváděný fakt je tentýž, jaký je uveden v obžalovacím spise, i když podle okolností je mezi nimi patrný rozdíl.

Quae incontenti fiunt inesse videntur. O věcech, které jsou dělány živelně [nebo současně s nějakým aktem] se předpokládá, že jsou od něj neoddelitelné [že jsou v něm obsaženy; že jsou jeho nezbytnou složkou].

Quae in curia regis acta sunt rite agi praesumuntur. O tom, co se děje na královském soudu, se předpokládá, že se děje právem.

Quae in partes dividi nequeunt solida a singulis praestantur. Služby, které není možno dělit, má každý vykonávat jako celek.

Quae inter alios acta sunt nemini nocere debent, sed prodesse possunt. Transakce mezi cizinci by neměly škodit nikomu, ale může z nich být užitek.

Quae in testamento ita sunt scripta ut intelligi non possint, perinde sunt ac si scripta non essent. Věci, které jsou v závěti napsány tak, že se jim nerozumí, jako by nebyly napsány vůbec.

Quae legi communi derogant non sunt trahenda in exemplum. Věci, které se nesrovnávají s common law, se nemají stávat precedentem.

Quae legi communi derogant stricte interpretantur. Co se nesrovnává s common law, je třeba vykládat přesně.

Quaelibet concessio domini regis capi debet stricte contra dominum regem, quando potest intelligi duabus viis. Každé dovození našeho pána krále by mělo být bráno přísně proti našemu pánu králi, lze-li mu rozumět dvěma způsoby.

Quaelibet concessio fortissime contra donatorem interpretanda est. Každé postoupení je nutno co nejpřísněji vykládat proti postupiteli.

Quaelibet jurisdictio cancellos suos habet. Každá jurisdikce má své vlastní hranice.

Quaelibet pardonatio debet capi secundum intentionem regis, et non ad deceptionem regis. Každá milost se má vykládat podle úmyslu krále a ne k jeho oklamání.

Quaelibet poena corporalis, quamvis minima, major est quaelibet poena pecuniaria. Každý tělesný trest, byť sebenepatrnější, je větší, než jakýkoli trest peněžní.

Quae mala sunt inchoata in principio vix bono peraguntur exitu. Věci zásadně špatné na začátku, zřídka dosáhnou dobrého konce.

Quae nihil frustra. Kdo nedělá nebo nevyžaduje nic zbytečně. Kdo vyžaduje, aby se nedělalo nic, co nemá účel.

Quae non fieri debent, facta, valent. Věci, které neměly být učiněny, se považují za platné, když učiněny byly.

Quae non valeant singula, juncta juvant. Co neplatí (nemá význam) odděleně, může platit ve spojitosti (např. v kontextu).

Quae plura. Co navíc. Ve staré anglické praxi writ vydaný po provedeném vyšetřování úředníkem, byl v každém hrabství, nazýval se „escheator“ a staral se o navrácení majetku koruně, ke kterému nebyli legální dědici) o pozemcích a budovách po zemřelé osobě, jejíž statky měla koruna převzít a kdy byla domněnka, že úřadem nebylo nalezeno vše co jí patřilo; writ nařizoval „escheatorovi“ vyšetřit *co navíc (quae plura)* pozemků a budov strana držela v den své smrti atd.

Quae praeter consuetudinem et morem majorum fiunt neque placent neque recta videntur. Věci, které byly učiněny v rozporu s obyčejem našich předků, se ani nelíbí ani se nezdají být správné.

Quae propter necessitatem recepta sunt, non debent in argumentum trahi. Věci, s nimiž se souhlasí z pouhé nutnosti, by neměly být zatahovány do diskuze.

Quaeras de dubiis legem bene discere si vis. Prozkoumej sporné body, chceš-li dobře rozumět zákonu.

Quaere. Dotaz; otázka; pochybnost. Toto slovo vyskytuje se ve stručném výtahu o sdělovaném případě nebo jinde ukazuje, že k tomu, co následuje, je kladena otázka, nebo že jednotlivé pravidlo, rozhodnutí nebo prohlášení je pokládáno za otevřené k otázce.

Quaere de dubiis, quia per rationes pervenitur ad legitimam rationem. Prozkoumej sporné body, poněvadž myšlením se dojde k pravému důvodu.

Quaerens. Žalující strana; žalobce.

Quaerens nihil capiat per billam. Žalobce nedostane nic za svou žalobu. Forma rozsudku ve prospěch obžalovaného.

Quaerens non invenit plegium. Žalobce nenašel záruku. Odpověď, kterou dříve dával šerif na příkaz, který mu ukládal, aby vzal od žalobce záruku, aby bylo možno soudně vymáhat jeho nárok.

Quaerere dat sapere quae sunt legitima vere. Které věci skutečně jsou ve shodě s právem, zjistíme, budeme-li je zkoumat.

Quae rerum natura prohibentur nulla lege confirmata sunt. To, co je zakázáno z povahy věci, nemůže žádný zákon dovolit. Pozitivní právo se pohybuje v mezích daných zákony přírody a rozumu.

Quae singula non prosunt, juncta juvant. Věci vzaté jednotlivě jsou bez užítka, poskytují pomoc, jsou-li vzaty spolu.

Quaesta. Odpustky, prominutí trestů za hříchy, povolené papežem.

Quaestio. Medieval law. Středověké právo. Výslech; mučení; výslech nebo vyšetřování na mučení.

Roman law. Římské právo. Za starodávna druh pověření udělený sněmem či shromážděním lidu jedné nebo více osobám, za účelem vyšetřování některých zločinů nebo veřejných deliktů a podávání zpráv o tom. V pozdějších dobách se vyšetřování (*questio*) rozšířilo na celou trestní jurisdikci, dokonce i na vynášení rozsudků a bylo ustanovováno opakovaně v pravidelných intervalech a případně se stalo *permanentní* komisí či regulérním soudním tribunálem a pak bylo nazýváno „stálý soudní dvůr“ (*questio perpetua*).

Cadit quaestio. Otázka odpadá; diskuse končí; není místo pro další argument.

Quaestio vexata. Znepokojující otázka nebo sporný bod; otázka často přetřásaná nebo diskutovaná, ale nerozhodnutá; otázka nebo bod, které byly rozhodnuty rozdílně, a tak zůstaly pochybnými.

Quaestiones perpetuae. V římském právu to byly komise (nebo soudy) vyšetřující údajně spáchané zločiny. Byly nazývány „věčné“ („perpetuae“), aby se odlišily od příležitostných (*occasional*) vyšetřování a poněvadž to byly stále soudy pro souzení pachatelů.

Quaestor. Kvestor. Římský úředník, jehož úkolem bylo vybírání daní.

Quaestores classici. V římském právu úředníci pověřeni péčí o státní peníze. Jejich povinnosti spočívaly v provádění plateb ze státní pokladny (*aerarium*) a v přijímání veřejných důchodů. O obojím museli vést řádné účty na veřejných tabulkách (*tabulae publicae*). Rovněž registrovali požadavky, které kdokoli mohl mít na státní pokladnu a nezaplacené dluhy. Registrovali a vymáhali pokuty, které musely být placeny státní pokladně. Starali se rovněž o vhodné ubytování cizích vyslanců a takových osob, které byly spojeny s republikou svazky veřejného pohostinství. Konečně byli pověřeni péčí o pohřby a pomníky vynikajících mužů, kde náklady s tím spojené byly z nařízení senátu placeny ze státní pokladny. Jejich počet byl z počátku omezen na dva; později se však zvyšoval, jak se rozšiřovalo impérium. Byli kvestoři měst a provincií a kvestoři armádní; poslední jmenovaní byli ve skutečnosti vojenskými pokladníky.

Quaestores parricidii. Viz Quaestores parricidii.

Quaestor sacri palatii. Kvestor posvátného paláce. Úředník císařského dvora v Cařihradě s pravomocemi a povinnostmi podobnými těm, které má kancléř.

Quaestus. Majetek, který osoba získala přírůstkem nebo koupí, opak „*hoereditas*“, což je to, co získala děděním.

Quae sunt minoris culpa sunt majoris infamiae. Delikty, které jsou nižší co do viny, jsou vyšší co do hanebnosti.

Quale jus. Ve starém anglickém právu soudní writ, vydaný v případě, kdy církevní osoba měla rozsudek o znovunabytí věci, který ještě nebyl vykonán. Byl předem odeslán escheatorovi (úředníku, který se v každém hrabství staral o to, aby každý majetek, ke kterému nebyli legální dědici, byl vrácen koruně) mezi rozsudkem a exekucí, aby prozkoumal, jaké právo má církevní osoba na znovunabytí věci, či zda rozsudek byl získán tajnou dohodou mezi stranami, aby totiž nemohl být podveden lord – královský lenní pán.

Qualification. Kvalifikace. Vlastnit hodnoty, vlastnosti nebo poměry, přirozené nebo získané, které jsou neoddelitelné nebo právně nezbytné, aby člověka učinily schopným zastávat nějaký úřad nebo vykonávat nějaké úřední povinnosti či veřejnou funkci. Tak kvalifikovaný volič je ten, kdo splňuje požadavky bydliště, věku a registrace.

Také změna nebo vymezení termínů nebo formulací; obvykle míněna jako konkretizace výrazů, které v důsledku své obecnosti by měly širší význam, než jaký byl zamýšlen.

Viz také Qualified.

Qualified. Kvalifikovaný. Přizpůsobený; oprávněný; vnímavý; schopný; kompetentní; vhodný, vlastníci legální moc či schopnost; v úvahu přicházející, jako např.

(„kvalifikovaný volič“) (*viz tam*). Aplikováno na jedince, který podnikl kroky, aby se připravil na místo či úřad, např. složením přísahy, dáním záruky atd. Jedinec, který má zvláštní postavení díky určitým vlohám, majetku či výkonům nebo může popisovat někoho, kdo získal příslušnou zákonnou moc či funkci přísahou, vyplněním dotazníku či přizpůsobením se jiným běžným požadavkům. Lehner v. Crane Co., D. C. Pa., 448 F. Supp. 1127, 1135. Někdo, kdo má mentální a fyzickou schopnost splnit požadavky, které klade práce, úřad apod. Také znamená omezený; vyhrazený; stísněný; pozměněný; neprosaditelný; či dočasný.

Jako u *qualified Acceptance*; Estate; Fee; Indorsement; Nuisance; Oath; Property; Profit-sharing plan, viz tato hesla *Viz také* Capacity; Competency; Duly qualified; Eligible.

Qualified elector. Kvalifikovaný, oprávněný volič. Osoba, která je oprávněna volit. *Viz také* Qualified voter.

Qualified immunity. Viz Immunity.

Qualified opinion. Kvalifikované mínění, znalecký názor. Prohlášení ve zprávě o auditu, která doprovází finanční výkazy a vyjadřuje námítky nebo výhrady k určitým položkám finančních výkazů.

Qualified pension plans. Viz Pension plan.

Qualified privilege. Kvalifikovaná výsada. Jednou obaranou ve věci jasně evidentní pomluvy je kvalifikovaná výsada, také nazývaná podminěná výsada, kdy zájem, který se snaží obžalovaný uhájit, je podminěn zveřejněním, které je provedeno vhodným způsobem a v čistém úmyslu. Hahn v. Kotten, 43 Ohio St.2d 273, 331 N.E.2d 713, 717. „Absolutní výsada“ činí obžalovaného absolutně bezpečným před civilní odpovědností za jeho pomlouvačná prohlášení, zatímco „kvalifikovaná výsada“ ho chrání před odpovědností pouze když zveřejnil pomlouvačná prohlášení bez zlé vůle. Martinez v. Cardwell, 25 Ariz. App. 253, 542 P.2d 1133, 1135. *Viz také* Privilege.

Qualified stock option. Omezená akciová opce. Opční právo nákupu akcií přiznané zaměstnanci společnosti za podmínek, které opravňují, aby toto právo podléhalo zvláštnímu daňovému režimu podle Daňového zákoníku (Internal Revenue Code).

Qualified terminable interest property (Q-TIP). Viz Q-TIP trust.

Qualified voter. Kvalifikovaný, oprávněný volič. Zákonný volič. Obecně osoba způsobilá volit; tj. jedinec, který splňuje požadavky bydliště, věku a registrace. Osoba mající ústavní vlastnosti pro výsadu, ten, kdo je podle zákona řádně zaregistrován a má v právo volit ve volbách, které se právě konají. State ex rel Burke v. Campbell, Mo. App., 542 S.W.2d 355, 357.

Qualifying share. Oprávněná akcie. Podíl obyčejných akcií, který vlastní osoba, aby mohla být ředitelem společnosti, která akcie vydala, a která vyžaduje, aby ředitelé byli akcionáři.

Qualitas quae inesse debet, facile praesumitur. Kvalita, která by měla být povinností se přinejmenším předpokládá.

Quality. Kvalita. Kvalita je popisem organické skladby substance, vyjádřeným v přesných jednotkách kvantity a určovatelem vlastnosti, povahy a stupně dokonalosti nějakého předmětu. Dean Rubber Mfg. Co. v. U.S., C. A. Mo., 356 F.2d 161, 163. Ve vztahu k osobám zna-

mená tento termín relativní pořadí; stav ve vztahu k druhým; sociální nebo občanské postavení, či příslušnost k určité třídě. V procesu či přelíčení znamená vlastnost či charakteristiku, podle které se odlišuje jedna věc od druhé. Přízpusobivost, vhodnost, způsobilost; stupeň; stav. V rámci zákona o falšování potravin (food adulteration statute) znamená charakter nebo povahu, která patří k věci nebo která ji odlišuje, nebo vlastnost ve vztahu k dokonalosti, jemnosti, atd. nebo stupeň dokonalosti. People v. Enders, 38 Misc.2d 746, 237 N.Y.S. 2d 879, 888, 889.

Quality of estate. Forma majetkového vlastnictví. Období, po které a způsob, jakým je právo užívat majetek vykonáváno. Je dvojího druhu: (1) Období, kdy právo užívat majetek je uděleno vlastníkov, ať už v přítomnosti nebo v budoucnosti; a (2) způsob, jakým vlastníkovo užívací právo na jeho majetek má být vykonáváno buď jím samým, společně, či ve spoluvlastnictví.

Quamdiu. Pokud; tak dlouho jak. Omezující slovo ve starých převodech.

Quamdiu se bene gesserit. Pokud se sám bude chovat dobře; po dobu dobrého chování; častá klauzule v královských patentech nebo v listinách, jimiž byly udělovány určité úřady osobám, na tak dlouho, dokud se neproviní jeho zneužitím; opačná klauzule je „durante bene placito“ (jak dlouho bude libo dárci).

Quam longum debet esse rationabile tempus non definitur in lege, sed pendet ex discretione justiciariorum. Jak dlouhý by měl být „reasonable time“ (přiměřený čas) není definováno zákonem, ale závisí na úvaze soudců.

Quam rationabilis debet esse finis, non definitur, sed omnibus circumstantiis inspectis pendet ex justiciariorum discretione. Není definováno, co by mělo být přiměřenou pokutou; to stanoví soudci po zvážení všech okolností.

Quamvis aliquid per se non sit malum, tamen, si sit mali exempli, non est faciendum. Ačkoli věc sama o sobě nemusí být špatná, dává-li špatný příklad, neměla by se dělat.

Quamvis lex generaliter loquitur, restringenda tamen est, ut, cessante ratione, ipsa cessat. Ačkoli zákon mluví obecně, je třeba jej omezovat; pomine-li důvod, který vedl k jeho přijetí, měl by pomínout i sám zákon.

Quando abest provisio partis, adest provisio legis. Jestliže se nedohodnou strany, je při ruce ustanovení zákona.

Quando aliquid mandatur, mandatur et omne per quod pervenitur ad illud. Jestliže je něco nařízeno, pak vše, čím to může být úspěšně provedeno, je nařízeno také.

Quando aliquid per se non sit malum, tamen si sit mali exempli, non est faciendum. Když něco samo o sobě není zlé, může se však stát špatným příkladem, nesmí to být učiněno.

Quando aliquid prohibetur ex directo, prohibetur et per obliquum. Jestliže je zakázáno něco činit přímo, je zakázáno činit to i nepřímo.

Quando aliquid prohibetur, prohibetur et omne per quod devenitur ad illud. Jestliže je něco zakázáno, pak vše, čím by toho mohlo být dosaženo, je zakázáno také.

Quando aliquis aliquid concedit, concedere videtur et id sine quo res uti non potest. Jestliže někdo někomu něco poskytne, předpokládá se, že mu poskytl také to, bez čeho toho nelze použít. Je-li někomu něco dáno do užívání, poskytuje se mu všechno, co musí mít, aby toho užívat (skutečně) mohl.

Quando charta continet generalem clausulam, posteaque descendit ad verba specialia quae clausulae generali sunt consentanea, interpretanda est charta secundum verba specialia. Když smlouva obsahuje obecnou klauzuli, od ní přejde ke konkrétním formulacím, které obecné klauzuli odpovídají, je nutno smlouvu interpretovat podle konkrétních formulací.

Quando de una et eadem re duo onerabiles existunt, unus, pro insufficientia alterius de integro onerabitur. Jestliže jsou dvě osoby odpovědné za jednu a tutéž věc, jeden v případě nedodržení závazku druhým, je odpovědným za celek.

Quando dispositio referri potest ad duas res ita quod secundum relationem unam vitietur et secundum alteram utilis sit, tum facienda est ratio ad illam ut valeat dispositio. Jestliže by se dispozice měla týkat dvou věcí tak, že jedné by škodila a druhé prospivala, je třeba ji vztáhnout na tu, které by prospivala.

Quando diversi desiderantur actus ad aliquem statum perficiendum, plus respicit lex actum originale. Jestliže k vytvoření nějakého stavu jsou zapotřebí různé dokumenty, zákon bere především v úvahu původní dokument. Jestliže pro zdokonalení nějakého stavu či vlivu jsou zapotřebí různé listiny nebo věci, zákon bere větší ohled na původní dokument, poněvadž je základní částí, na které jsou všechny ostatní založeny.

Quando duo jura concurrunt in una persona, aequum est ac si essent in diversis. Jestliže se v jedné osobě střetávají dvě práva, je to totéž, jako kdyby je měly dvě různé osoby.

Quando jus domini regis et subditi concurrunt, jus regis praefertur debet. Jestliže se střetne právo krále s právem poddaného, je třeba dát přednost právu krále.

Quando lex aliquid alicui concedit, concedere videtur et id sine quo res ipsae esse non potest. Jestliže zákon někomu něco dává, dává mu zároveň také to, bez čeho by věc sama nemohla existovat.

Quando lex aliquid alicui concedit, omnia incidentia tacite conceduntur. Jestliže zákon někomu něco dává, dává mu zároveň mlčky i všechny věci vedlejší.

Quando lex est specialis, ratio autem generalis, generaliter lex est intelligenda. Je-li zákon speciální a záměr, který sledoval je však obecný, je nutno zákonu rozumět obecně.

Quando licet id quod majus, videtur et licere ita quod minus. Když je dovoleno větší, rozumí se, že menší je dovoleno také.

Quando mulier nobilis nupserit ignobili, desinit esse nobilis nisi nobilitas nativa fuerit. Jestliže se šlechtična provdá za nešlechtice, přestává být šlechtičnou, ledaže by se jako šlechtična již narodila.

Quando plus fit quam fieri debet, videtur etiam illud fieri quod faciendum est. Když je uděláno víc, než mělo být uděláno, pak přinejmenším bude považováno za splněné to, co mělo být splněno [jako když člověk, který měl pravomoc učinit nájem na deset let, uzavře nájem na dvacet let, bude to neplatné pouze pro druhých deset let].

Quando quod ago non valet ut ago, valeat quantum valere potest. Jestliže to, co dělám nedopadá tak jak chci, ať to dopadá tak, jak to dopadat může.

Quando verba et mens congruunt, non est interpretationi locus. Jestliže slova a smysl souhlasí, není místo pro výklad.

Quando verba statuti sunt specialia, ratio autem generalis, generaliter statutum est intelligendum. Kde slova zákona jsou speciální, důvod a předmět obecný, je nutno zákon chápat obecně.

Quango. Zkratkové slovo pro kvazi—autonomní nevládní organizaci, zejména ve Spojeném království, ačkoliv pojetí a slovo je americké; poloveřejný, resp. polostátní správní orgán, jehož některé členy jmenuje a který financuje vláda, který však vládě není odpovědný, takový jako jsou orgány pro turistiku, komise pro granty poskytované univerzitám, cenové a mzdové komise, vězeňské a propouštěcí výbory a zdravotnické poradní sbory.

Quant minoris. Jméno žaloby v kontinentálním právu (a v Louisianě), již se kupující domáhá slevy z dohodnuté ceny, jelikož věc má závady, které snižují její hodnotu.

Quantum damnificatus. Jak moc poškozen? Název jednoho sporného bodu, který ekvinitní soud postupuje soudu podle psaného práva; cílem je stanovit výši náhrady za škodu, která má být poskytnuta.

Quantum meruit. Zasloužené množství. „Zasloužené množství“ jako výše odškodnění znamená „tolik, kolik si zaslouží“; náhrada se poskytuje podle mlčky uzavřené smlouvy, že náhrada se bude rovnat přiměřené hodnotě poskytnutých služeb. Kintz v. Read, 28 Wash. App. 731, 626 P.2d 52, 55. Ekvinitní doktrína, založená na pojetí, že nikdo, kdo má prospěch z práce a materiálů druhého, by se tím neměl nespravedlivě obohatit. Za těchto okolností právo implikuje příslib zaplatit přiměřený obnos za dodanou práci a materiál, i když to výslovně nebylo dohodnuto. Swiftships, Inc. v. Burdin, La. App., 338 So.2d 1193, 1195. Podstatnými prvky náhrady podle „quantum meruit“ jsou: (1) poskytnuty byly hodnotné služby nebo dodány materiály, (2) osobě, které by měly být účtovány, (3) kteréžto služby a materiály byly osobou, které by měly být účtovány, přijaty, použity a z nichž měla prospěch a (4) za takových okolností by proti ní mělo být vzneseno obvinění, že od jako přiměřeně informované osoby žalobce od ní očekával, že mu zaplatí. Montes v. Naismith & Trevino Const. Co., Tex. Civ. App., 459 S.W.2d 691, 694. Viz také Unjust enrichment doctrine. Běžný bod obžaloby v žalobě o slib (assumpsit) zaplatit za výkon a práci, založené na implikovaném příslibu (assumpsit) obžalovaného zaplatit žalobci tolik, kolik si logicky za svou práci zasloužil. 3 Bl. Comm. 161. Vztahuje se k druhu závazků uložených zákonem, bez ohledu na úmysl či souhlas povinných stran, z důvodů diktovaných rozumem a spravedlností; takové závazky nejsou smluvní, třebaže žaloba má formu žaloby ze smlouvy, Carpenter v. Josey Oil Co.,

C.C.A. Okl., 26 F.2d 442, 443; a výše náhrady je pouze přiměřenou hodnotou služeb poskytnutých bez ohledu na jakoukoli dohodu, pokud jde o hodnotu, Smith v. Bliss, 44 Cal. App. 2d 171, 112 P.2d 30, 33.

Quantum tenens domino ex homagio, tantum dominus tenenti ex dominio debet praeter solam reverentiam; mutua debet esse domini et homagii fidelitatis connexio. Stejně jako nájemce vděčí za své vazalství svému pánu, stejně tak je pán zavázán svým panstvím svému vazalu, kromě úcty samé; pouto mezi panstvím a vazalstvím by mělo být vzájemné.

Quantum valebant. Tolik, jakou měly hodnotu. Běžný bod v žalobě o slib (assumpsit) za prodané a dodané zboží, založený na implikovaném příslibu (assumpsit) obžalovaného zaplatit žalobci tolik, jakou mělo zboží přiměřenou hodnotu.

Quarantine. Karanténa. Časové období, během kterého je loď, která připlula z místa, kde se obvykle vyskytují nakažlivé čili infekční nemoci, zadržována přístavními úřady v cílovém přístavu její cesty nebo na kotvišti v jeho blízkosti, aniž by jí bylo povoleno vysadit posádku nebo cestující. Říká se, že karanténa byla poprvé zavedena v Benátkách v roce 1484.

Izolace osoby postižené nakažlivou nemocí. Držení osob podezřelých, že si přivodily nakažlivou nemoc nebo že jí byly vystaveny mimo komunitu nebo jejich uzavření na určeném místě v komunitě a zabránění styku mezi nimi a lidmi běžně v komunitě žijícími. Application of Halko, 246 Cal. App.2d 553, 54 Cal. Rptr. 661, 664.

Zaopatření či podíl na majetku manžela, který vdově vyplývá za zákona, jako je např. výsada užívat sídlo zámeckého pána a ohrazený pozemek bez poplatku, dokud jí není postoupen její vdovský podíl; technicky je to právo vdovského podílu, či širěji část majetku vdovského podílu.

Quare. Lat. Proč, nač; z jakého důvodu; na čí účet. Používáno v latinské verzi různých writů podle common law.

Quare clausum fregit. Lat. Proč prolomil uzáveř. Tato žaloba, která má za svůj cíl náhradu škody za protiprávní vstup na pozemek druhého se nazývá „Trespass quare clausum fregit“. (Žaloba na přímé a násilné porušení práva); „breaking a close“ (prolomení uzáveře; násilné vniknutí na ohrazený, oplocený pozemek) je technický výraz pro protiprávní vstup na pozemek. V této žalobě se říká, že „obžalovaný silou a zbraněmi vnikl a vstoupil na dvůr“ žalobce. Věta je často zkracována na „qu. cl. fr.“ nebo „q.c.f.“.

Quare ejecit infra terminum. Proč byl zbaven držby před termínem. Ve staré praxi writ ve prospěch osoby, která byla obdařena lénem a která byla zbavena předčasně držby. Šlo o případy, kdy pachatel sám nebyl držitelem pozemků, ale nájemcem nebo někým, kdo si činí nárok za něj. 3 Bl. Comm. 199, 206.

Quare impedit. Proč brání. Ve staré anglické praxi writ nebo žaloba, podaná ochráncem patronátního práva, když byl rušen ve svém právu obsazovat církevní úřady; nazývá se tak podle důrazných slov staré formulace, kterou byl rušitel vyzván, aby odpověděl, proč brání žalobci. 3 Bl. Comm. 246, 248.

Quare incumbravit. Proč (funkci) obsadil. Ve starém anglickém právu writ adresovaný biskupovi, který do šesti měsíců po jejím uprázdnění udělil prebendu svému duchovnímu, přestože jiní dva tvrdili, že na ni mají

podle zákona právo. Writ vyzýval biskupa, aby objasnil, proč kostel obsadil. Zrušeno aktem 3 & 4 Wm. IV, c. 27.

Quare intrusit. Proč ruší. Ve starém anglickém právu writ, vydaný v případě, kdy lenní pán navrhl svému svěřenci vhodné manželství, ten je odmítl, ujal se držby, oženil se s někým jiným a hodnota jeho sňatku lenního pána neuspokojovala. Zrušeno aktem 12 Car. II, c. 24.

Quare non permittit. Proč nepovolil. Starobylý writ, zakazující tomu, kdo měl právo dávat dary církví, určitý dar věnovat, protože tím poškozoval vlastnictví lenního pána.

Quarentena terrae. Furlong. (Anglická délková míra = 220 yardů = 201,168 m, pozn. překl.)

Quare obstruxit. Proč bránil. Ve staré anglické praxi writ ve prospěch někoho, kdo měl právo volně přecházet přes pozemek druhého, ale nemohl své právo využívat, poněvadž vlastník pozemku mu v tom bránil.

Quarrel. Spor. Hádky. Ostrá výměna názorů, zlostná hádka, výměna vzájemných obvinění, pošklebky, hrozby nebo obvinění mezi dvěma osobami.

Quart. Dutá míra rovnající se jedné čtvrtině galonu.

Quarta divi pii. V římském právu, ta část zůstavitelova majetku, který byl zůstavitel podle zákona povinen přenechat dítěti, které přijal za vlastní, a které později zvonoprávnil nebo nespravedlivě vydědil. Tato část činila čtvrtinu jeho majetku.

Quarta falcidia. V římském právu ta část zůstavitelova majetku, kterou podle Falcidiánova zákona byl zůstavitel povinen zanechat svému dědici; představovala nejméně jednu čtvrtinu majetku.

Quarter. Čtvrtina. Čtvrtý díl něčeho, zejména roku. Čtvrtina půdy (a quater section — viz tam). Rajony, budovy, ubytování vojenského personálu atd. (obvykle se jim říká „quarters“).

Quarter—day. Kvartální dny. Čtyři dny v roce, ve kterých se podle zákona nebo zvyku platí čtvrtletní splátky.

Quarter—eagle. Zlatá mince Spojených států v hodnotě dvou a půl dolaru.

Quartering. Čtvrcení. Ve starém anglickém trestním právu, čtvrcení těla zločince po popravě. Součást trestu za velezradu. 4 Bl. Comm. 93.

Opatřování, zajišťování ubytování pro vojsko.

Quarterization. Čtvrcení zločinců.

Quarterly. Čtvrtletně; jednou za čtvrt roku.

Quarterly report. Čtvrtletní zpráva. Zkrácená forma výroční zprávy společnosti, vydávaná každé tři měsíce mezi výročními zprávami; zahrnuje neauditovanou bilanci, výsledovku (výkaz zisku a ztráty), výkaz změn finanční situace podniku a písemnou zprávu o obchodních operacích uskutečněných během čtvrtletí; prozatímní zpráva.

Quarter seal. Viz Seal.

Quarter section. Čtvrtina čtvereční míle půdy. Čtvrtina dílu půdy podle dělení vládního zeměměřického výzkumu stanovená dělením dílu na čtyři rovné části severojižní a východozápadní čarou a obsahující 160 akrů. Rozloha půdy původně přidělovaná usedlíkovi.

Quarter session courts. Soudy, které bývaly v některých státech Unie vytvářeny k tomu, aby zasedaly čty-

řikrát do roka; byly vybaveny trestní jurisdikcí, týkající se obvykle deliktů menších než hrdelní zločin; někdy byly pověřeny i určitými administrativními záležitostmi, jako péčí o veřejné cesty a mosty.

V Anglii byly všechny čtvrtletní soudy zrušeny Zákonem o soudech (The Courts Act) z roku 1971 a jejich jurisdikce byla převedena na Korunní soud (Crown Court viz tam).

Quarters of coverage. Čtvrtletní pojištění. Dávky sociálního zabezpečení závisí na počtu ročních čtvrtletí, ve kterých osoba posílá příspěvky (tj. peněžní platby) do fondu sociálního zabezpečení.

Quatro die post. Čtvrtý den poté. Den dostavení se k soudu; v dřívější anglické praxi se předvolanému dovolovalo, aby se dostavil k soudu nejpozději čtvrtý den poté, co mu předvolání bylo doručeno.

Quash. Svrhnout; zmenšit; zrušit; anulovat; prohlásit neplatným; např. zrušit obvinění.

Quasi. Lat. Jakoby; téměř jako; analogické k něčemu. Tento termín je používán v právní frazeologii, aby naznačil, že jeden subjekt se v určitých charakteristikách podobá druhému, se kterým je srovnáván, ale že mezi nimi jsou vnitřní a materiální rozdíly. Cannon v. Miller, 22 Wash.2d 227, 155 P.2d 500, 503, 507. Termín používán k označení podobnosti, který ovšem předpokládá, že mezi dvěma objekty je rozdíl. Je to výlučně klasifikační termín. Znamená, že to, co se tak označuje, je s něčím jiným srovnáváno na základě povrchní analogie či podobnosti. Neguje představu totožnosti, ale zdůrazňuje, že pojmy jsou si dostatečně podobné, aby jeden mohl být klasifikován jako ekvivalent druhého. South Discount Foods, Inc. v. Retail Clerks Union Local 1552, Com. Pl., 14 Ohio Misc. 188, 235 N.E.2d 143, 147. Je to často předpona k anglickým slovům, znamenající pouze zdání nebo nedostatek reality nebo určitou podobnost k dané věci.

Pokud jde o *quasi* Afinity; Contract; Corporation; Crime; Delict; Deposit; Derelict; Easement; Entail; Fee; In rem; Municipal corporation; Offense; Partner; Personalty; Possession; Posthumous child; Purchase; Realty; Tenant; Tort; Traditio; Trustee; a Usufruct viz tato hesla.

Quasi admission. Kvazipřiznání či kvazipřipouštění. Akt nebo vyjádření, obvykle mimosoudní, který vyvolává představu nedůslednosti a ve větší či menší míře diskredituje předkládaný nárok nebo jiný důkaz předkládaný osobou, která tuto představu nedůslednosti vyvolává; osoba, která ho připustila, může nicméně vyvrátit jeho správnost uvedením jiného důkazu. Sutherland v. Davis, 286 Ky. 743, 151 S.W.2d 1021, 1024.

Quasi contract. Kvazikontrakt. Závazek vyplývající ze zákona, není-li smlouva; tento institut je používán soudy tam, kde dochází k neoprávněnému obohacování. Andrews v. O'Grady, 44 Misc.2d 28, 252 N.Y.S.2d 814, 817. Někdy je přiřazován k institutu „implied in law contracts“, který jako právní konstrukce využívá ze zákona odvoditelné podmínky, na které neexistují smlouvy, nebo kdy podmínky nejsou v konkrétních smlouvách stanoveny; liší se od „implied-in-fact contracts“ tj. od dobrovolných dohod, které lze odvodit z chování stran. Funkcí „kvazikontraktu“ je vyvodit závazek ze zákona tam, kde strany žádný slib nečiní a také to očividně nemají v úmyslu. Fink v. Goodson—Todman Enterprises, Limited, 9 C.A.3d 996, 88 Cal. Rptr. 679, 690. Viz také Contract.

Quasi estoppel. Kvazipřekážka. Tato doktrína je oprávněně uplatňována proti tomu, kdo uplatňuje nárok, který je v rozporu se stanoviskem, jež se znalostí faktů a svých práv zaujímal dříve, a to ke škodě osoby usilující o aplikaci této doktríny. Evans v. Idaho State Tax Commission, 97 Idaho 148, 540 P.2d 810, 812.

„Equitable estoppel“ a „estoppel in pais“ jsou zaměnitelné termíny, které zahrnují „quasi estoppel“ a vyjadřují doktrínu, že někdo nemůže popřít akt, který vykonal nebo stanovisko, které zaujal, kdyby takový postup mohl poškodit druhého, který se na tento akt nebo takové stanovisko oprávněně spoléhá. Brown v. Corn Exchange Nat. Bank & Trust Co., 136 N. J. Eq. 430, 42 A.2d 474, 480.

Viz Equitable estoppel.

Quasi in rem jurisdiction. Jurisdikce v kvazivěcných právech. Soudní jurisdikce založená na tom, že na majetku, který se nachází v jurisdikci soudu, má určitá osoba zájem. Jedná se o soudní řízení, proti obžalovanému osobně; základem příslušnosti soudu je však majetek, na němž má osoba zájem. Mezi předmětem žaloby a majetkem musí být alespoň minimální kontakt, aby stát mohl takovou jurisdikci vykonávat. Shaffer v. Heitner, 433 U.S. 186, 97 S. Ct. 2569, 53 L. Ed.2d 683. Řízení o kvazivěcných právech je obecně definováno jako řízení, které se dotýká pouze zájmu specificky určených osob na specificky určeném majetku a liší se od řízení in rem, kdy jde o zájem na určitém majetku vůči všem ostatním osobám. Avary v. Bender, 124 Vt. 309, 204 A.2d 314, 317. Viz také Jurisdiction.

Quasi judicial. Kvazisoudní. Termín aplikovaný na jednání, úvahu atd., úředníků veřejné správy nebo státních orgánů, jsou-li žádáni, aby vyšetřili fakta, zjistili jejich existenci, vedli výslechy, zvažovali důkazy a vyvozovali z nich závěry jako základ pro své úřední jednání a pro výkon rozhodnutí soudní povahy.

Quasi judicial act. Kvazisoudní akt. Soudní akt vykonaný někým, kdo není soudce. State Tax Commission of Utah v. Katsis, 90 Utah 406, 62 P.2d 120, 123.

Quasi-judicial power. Kvazisoudní pravomoc. Pravomoc správního orgánu rozhodovat o právech osob, které před ním předstoupí.

Quasi-legislative power. Kvazizákonodárná pravomoc. Pravomoc správního orgánu vydávat právní předpisy.

Quasi-public corporation. Viz Corporation.

Quasi-traditio. Lat. Kvazitradice, kvaziodevzdání. V kontinentálním právu termín používaný k označení situace, kdy jeden používá majetek druhého, což ten trpí a nestaví se proti tomu. Znamená také akt, kterým je vlastnické právo k nějaké věci postupováno osobě, která má tuto věc v držbě; jako když půjčím Pavlovi člun a předám mu ho a později mu ho prodám, není nutné, aby mně člun nejdříve vrátil a já mu ho znova předal. To je kvazitradice či kvaziodevzdání, resp. kvazipředání.

Quarter cousin. Viz Cousin.

Quattuor pedibus currit. Běh po čtyřech; běh po všech čtyřech. Viz All—fours.

Queen. Nehodná žena. Běhna. Zastaralé.

Queen. Královna. Žena, která má svrchovanou vládu a královskou moc v zemi s monarchistickou formou vlády. Žena krále.

Queen regnant. Královna vladařka. V anglickém právu královna, která drží korunu vlastním právem; jako první královna Mary, královna Alžběta, královna Anna a královna Viktorie.

V anglickém právním systému se slovo Queen používá pro tituly a označení funkcí různých úředníků nazývaných: „Královnin obhájce“ (Queen's Advocate), „Královnin coroner“ (Queen's Coroner), [úředník spravující soukromý majetek Koruny v hrabství, pozn. překl.], „Královnin rada“ (Queen's Counsel), „Královnin proctor“ (Queen's Proctor) [zástupce koruny mající právo zasahovat zejména v dědických a rozvodových sporech, pozn. překl.], „Královnin remembrancer“ (Queen's Remembrancer) [zástupce státní pokladny u Nejvyššího soudu] atd; během panování královny, viz i termíny pod heslem King a další následující hesla.

Queen's bench. Soud Královniny lavice. Tento soud se tak nazývá, panuje-li královna, nikoliv král. Viz King's bench.

Queen's counsel. Viz King's counsel.

Queen's evidence. Viz King's evidence.

Queen's prison. Královnino vězení. Žalář obvykle určený pro dlužníky a zločince v soudní vazbě nebo z pravomoci vrchního soudu ve Westminsteru, vrchního soudu admirality a také pro osoby uvězněné podle zákona o bankrotu.

Queen's proctor. Viz King's proctor.

Que estate. Pr. Fr. Či majetek. V přednesu stran za starodávna používaný termín jmenovitě při nárokování vydrženého práva, kterým se sdělovalo, že žalobce stejně jako dřívější vlastníci, jejichž majetek (que estate) měl, od nepaměti nárokován právo vykonávali. To bylo nazýváno „prescribing in a que estate“ (stanovení, či je majetek).

Que est le mesme. Pr. Fr. Což je totéž. Termín používaný v žalobách na přímé a násilné porušení práva, atd. Viz Quae est eadem.

Quemadmodum ad quaestionem facti non respondent iudices, ita ad quaestionem juris non respondent juratores. Právě tak jako soudci neodpovídají na otázky o faktu, tak porotci neodpovídají na otázky o právu.

Quem reditum reddit. Pr. Lat. Starý anglický writ vydávaný v případě, kdy nájemní poplatek nebo jiné nájemné, které nebylo nájemní služebností, bylo převedeno při odstupu držby postupitele. Jestliže by nájemce nesouhlasil s pokračováním nájmu pod novým majitelem, pak příjematel mohl obdržet takový příkaz.

Querela. Lat. Žaloba, které byla dávana přednost u každého soudního dvora. Žalobce byl nazýván „querens“ či stěžovatel a jeho krátká stížnost nebo prohlášení se nazývaly „querela“.

Querela coram rege a concilio discutienda et terminanda. Writ, kterým je osoba vyzvána, aby před králem a jeho radou ospravedlnila stížnost na přímé a násilné porušení práva, kterou adresovala přímo králi.

Querela inofficiosi testamenti. Lat. V kontinentálním právu druh žaloby povolený dítěti, které bylo nespravedlivě vyděděno, kterou požadovalo, aby se k závěti nepřihlídělo; žaloba byla v takových případech založena na právní domněnce, že rodič nebyl duševně zdravý.

Querens. Lat. Žalobce; stěžovatel; tazatel.

Querulous. Kverulantský. Neustále nalézající nějaké chyby; obvykle si stěžující; naladěný k reptání. Vyjadřující nebo naznačující stížnost; popudlivý; fňukající.

Questa. Hledání, pátrání; vyšetřování, výslech nebo šetření pod přísahou před porotou.

Question. Otázka. Předmět nebo bod vyšetřování, zkoušky nebo debaty; téma dotazu; problém; věc, která má být vyšetřena jako podstata civilního nebo trestního odhalení. Bod, ve kterém strany nesouhlasí, a který je podroben rozhodnutí soudce a poroty. *Viz také Issue.*

Otázka daná svědkovi s cílem, aby vypověděl pravdu o určitých faktech tak dalece, jak je zná; *např.* křížový výslech svědka před porotou. *Viz také Discovery; Interrogation.*

Categorical question. Otázka, jejímž cílem je přesné a jasné vylíčení nějaké skutečnosti; otázka, která může být zodpovězena ano či ne. V množném čísle řada otázek, které se týkají určité podstatné věci a jsou systematicky a postupně uspořádány.

Federal question. *Viz Federal*

Hypothetical question. *Viz toto heslo.*

Judicial question. *Viz Judicial*

Leading question. *Viz toto heslo.*

Political question. *Viz Political.*

Question of fact. Otázka týkající se faktu. Sporná otázka týkající se skutečnosti, která je předmětem sporu, a která je proto v působnosti poroty, na rozdíl od otázek týkající se práva.

Question of law. Otázka týkající se práva. Otázka která se týká právních důsledků určitých nezpochybnovaných skutečností. Problém, který se týká aplikace nebo interpretace práva a je proto v působnosti soudce, nikoli poroty.

Questman, or questmonger. Ve starém anglickém právu původce soudní pře nebo soudního stíhání; také osoba vybraná k tomu, aby vyšetřila zločiny, zvláště v oblasti vah a měř; také správce majetkových věcí církve nebo farnosti.

Questores parricidii. Lat. V římském právu, dva úředníci, kteří byli delegováni lidovým shromážděním (*comitia*) jako určitý druh komise, aby prošetřovali a soudili všechny případy otcovraždy či matkovraždy, vlastizrady a vraždy. Byli pravděpodobně jmenováni každým rokem.

Questus est nobis. Lat. Writ, který byl na základě zákona 15 Edw. I, vydáván proti tomu, kdo zdědil nebo získal převodem dům nebo jinou věc, která byla původcem zásahu do sousedských práv; před tímto zákonem mohla být žaloba podána pouze proti prvnímu, kdo jako první s porušováním sousedských práv začal nebo kdo jako první svého souseda poškodil.

Quia. Lat. Protože; kdežto; vzhledem k tomu, že.

Qui abjurat regnum amittit regnum, sed non regem; patriam, sed non patrem patriae. Ten, kdo se zřekne království, opustí království, ale ne krále; země, ale ne otce této země.

Qui accusat integrae fama sit, et non criminus. Necht' má ten, kdo žaluje čistou pověst, a ne pověst zločince.

Qui acquirit sibi acquirit haeredibus. Ten, kdo získává pro sebe, získává pro své dědice.

Quia datum est nobis intelligi. Poněvadž je nám dáno, abychom rozuměli. Obřadná slova ve starých writech.

Qui adimit medium dirimit finem. Ten, kdo odejme prostředek, zničí cíl. Ten, kdo připraví člověka o prostředek, kterým by mohl dosáhnout věci, zbavuje ho věci samé.

Quia emptores. Lat. Poněvadž jsou kupujícími. Název zákona Westm. 3, (18 Edw. I, c. 1). Tento zákon odňal nájemcům společného lenního pána jejich feudální právo, na které si činili nárok, tj. zbavit se části pozemků, které drželi pro sebe a namísto toho jim udělil obecné svolení prodat všechny nebo jakoukoli část nejbližší vyššímu lennímu pánovi, což předtím bez souhlasu nemohli. Smysl tohoto zákona byl dvojitý: (1) usnadnit převod majetku s neomezenou řadou dědiců a (2) skončit s vytvářením nových dědičných manských panství, tj. nájemních držeb nějakého objektu s dědičným právem v neomezené řadě.

Quia erronee emanavit. Poněvadž to vzniklo chybně, či chybou. Termín ve staré anglické praxi.

Qui aliquid statuerit, parte inaudita altera aequum licet dixerit, haud aequum fecerit. Ten, kdo rozhodl nějakou věc, aniž by slyšel obě strany, i když mohl rozhodnout správně, nevykonával spravedlnost.

Qui alterius jure utitur, eodem jure uti debet. Ten, kdo používá právo druhého, měl by používat stejné právo.

Quia non refert aut quis intentionem suam declarat, verbis, aut rebus ipsis vel factis. Je bezpodstatné, zda záměr byl vyvozen z použitých slov nebo vykonaných činů. *Tocci v. Nowfall, 220 N.C. 550, 18 S.E.2d 225, 228.*

Qui approbat non reprobatur. Ten, kdo schválí, nemůže zavrhnout, [tj. nemůže zároveň akceptovat a odmítnout jednu a tutéž věc].

Quia timet. Lat. Poněvadž se bojí nebo obává něčeho. V ekvitní praxi označení návrhu podaného stranou, která hledá pomoc u ekvitního soudu, poněvadž se obává nějakého budoucího pravděpodobného zásahu do svých práv nebo zájmů; poskytnutá pomoc musí být odvislá od okolností.

Quibble. Rýpavá nebo slovní námitka. Malá nesnáž vzniklá bez nutnosti či potřeby.

Qui bene distinguit bene docet. Ten, kdo dobře rozlišuje, dobře učí.

Qui bene interrogat bene docet. Ten, kdo dobře klade otázky, učí dobře. Informaci nebo výslovné tvrzení lze účinně vyjádřit dotazováním.

Qui cadit a syllaba cadit a tota causa. Ten, kdo chybí ve slabice, chybí v celé své věci.

Quick. Živý; živoucí. *Viz Quickening.*

Quick asset ratio. Podílový ukazatel pohotových aktiv (likvidních prostředků). Podílový ukazatel hotových peněz, účtů pohledávek a prodejných cenných papírů ke krátkodobým závazkům. Nazývaný také „acid test“ (rychlý test). *Viz také Acid ratio test.*

Quick assets. Pohotové prostředky. Likvidní aktiva jako peníze v hotovosti, prodejné cenné papíry a účty pohledávek, které mohou být bez zdržení proměněny v hotovost.

Quick child. Pohybující se („kopající“) dítě. Plod, který se vyvinul tak, že se v matčině lůně pohybuje. *State v. Timm, 244 Wis. 508, 12 N.W.2d 670, 671. Viz také Quickening; Viable child.*

Quickening. První pohyb plodu v matčině lůně, který matka pocítí; obvykle k němu dochází přibližně v polovině těhotenství.

Quick with child. Oplodněná, s plodem ve svém lůně.

Qui concedit aliquid, concere videtur et id sine quo concessio est irrita, sine quo res ipsa esse non potuit. Ten, kdo něco přiznal je považován za toho, kdo přiznává něco, bez čeho by jeho přiznání bylo neplatné, bez čeho by věc sama o sobě nemohla existovat.

Qui concedit aliquid concedit omne id sine quo concessio est irrita. Ten, kdo něco poskytuje, poskytuje vše, bez čeho by poskytnutí bylo k ničemu.

Qui confirmat nihil dat. Ten, kdo potvrzuje, ještě nedává.

Qui contemnit praeceptum contemnit praecipientem. Ten, kdo pohrdá příkazem (pohrdavě zachází s příkazem), pohrdá stranou, která mu ho dala.

Quicquid acquiritur servo acquiritur domino. Cokoli získá služebník, získává pro pána. Cokoli získá zastupce, získává pro toho, koho zastupuje.

Quicquid demonstratae rei additur satis demonstratae frustra est. Cokoli se přidává, aby ukázalo něco, co už je dostatečně ukázáno, je nadbytečné.

Quicquid est contra normam recti est injuria. Cokoli je proti pravidlu o tom, co je správné, je špatné.

Quicquid in excessu actum est, lege prohibetur. Cokoli se provádí navíc, je zákonem zakázáno.

Quicquid iudicis auctoritati subijcitur novitati non subijcitur. Cokoli je předmětem autority soudce, není předmětem inovace.

Quicquid plantatur solo, solo cedit. Cokoli je připojeno k půdě, náleží k půdě.

Quicquid recipitur, recipitur secundum modum recipientis. Cokoli je přijato, je přijato v souladu s úmyslem příjemce.

Quicquid solvitur, solvitur secundum modum solventis; quicquid recipitur, recipitur secundum modum recipientis. Cokoli je placeno, je placeno podle pokynu plátce; cokoli je přijímáno, je přijímáno podle pokynu příjemce.

Qui cum alio contrahit, vel est, vel esse debet non ignarus conditionis ejus. Kdo s někým uzavírá smlouvu, je si nebo by si měl být vědom svého postavení (své situace).

Quicunque habet jurisdictionem ordinariam est illius loci ordinarius. Kdokoli má v místě jurisdikci, obvykle z místa pochází.

Quicunque jussu iudicis aliquid fecerit non videtur dolo malo fecisse, quia parere necesse est. Kdokoli něco dělá na příkaz soudce, nemůže být považován za člověka jednajícího se zlým úmyslem, jelikož poslouchat je nutné.

Quidam. Lat. Někdo. Tento termín je používán ve francouzském právu k označení osoby, jejíž jméno není známo.

Qui dat finem, dat media ad finem necessaria. Kdo dává cíl, dává prostředky k tomuto cíli.

Qui destruit medium, destruit finem. Kdo zničí prostředek, zničí i cíl.

Quid juris clamat. Ve staré anglické praxi writ vydaný pro příjemce restituční nebo budoucího majitele, v případě, kdy nájemce by nesouhlasil s pokračováním nájemního poměru pod novým majitelem. Smyslem writu bylo jej k souhlasu přinutit.

Qui doit inheriter al pere doit inheriter al fitz. Kdo by byl dědicem po otci, bude dědicem po synovi.

Quid pro quo. Co za co; něco za něco. Používáno v zákoně při dání jedné věci za druhou. Není to nic víc, než vzájemné protiplnění mezi stranami smlouvy, která činí toto vzájemné protiplnění platným a závazným.

Quidquid enim sive dolo et culpa venditoris accidit in eo venditor securus est. Proti všemu, co se přihodí bez podvodu nebo bezpráví na straně prodávajícího, je prodávající zabezpečen.

Quid sit jus, et in quo consistit injuria, legis est definire. Je věcí práva, aby vymezilo, co je ve shodě s ním a co mu odporuje.

Quid turpi ex causa promissum est non valet. Slib vycházející z nemorálních okolností je neplatný.

Quiet, v. Uklidnit; učinit bezpečným nebo nenapadnutelným odstraněním zneklidňujících věcí či rozporů.

Quiet, adj. Neobtěžující; klidný; bez zasahování nebo rušení. Závazek obvykle vkládaný do pronájmů a převodů ze strany postupitele, slibující, že nájemce nebo příjemce bude využívat držbu a užívat budovy bez rušení. Ve spojení se vztahem majitel půdy — nájemce, dohoda o klidném užívání chrání nájemcovu právo na svobodu před vážnými zásahy do jeho nájemné držby. *Manzaro v. McCann, 401 Mass. 880, 519 N.E.2d 1337, 1341.* (Zvonení v činžovním domě, trvajícím víc než jeden den a znamenající smogový poplach, by mohlo být dostatečným zasahováním do nájemníka klidného užívání pronajatých prostor, aby to oprávnělo návrh žaloby proti majiteli.) *Viz např. Mass. G. L. c. 186, 14.*

Quieta non movere. Neměnit to, co je zavedené; nehýbat s tím, co je v klidu.

Quietare. Pr. Lat. Opustit, zprostit, osvobodit nebo zajistit proti něčemu. Formální slovo ve starých listinách o darování pozemku nebo jiných převodech.

Quiete clamantia. Pr. Lat. Ve starém anglickém právu vzdání se nároku nebo práva.

Quiete clamare. Pr. Lat. Vzdát se nároku či práva nebo zříci se všech nároků plynoucích z práva nebo oprávnění.

Quiet title action. Žaloba na zbavení nároku. Řízení, jehož cílem je prokázat, že právní tritl k pozemku má žalující tím, že žalovaný se předvolá před soud a přinutí, aby svůj nárok prokázal nebo aby byl navěky zbaven práva, svůj nárok uplatňovat. *Viz také Action to quiet title; Cloud on title.*

Quietus. Ve starém anglickém právu zbavený; osvobozený; zproštěný. Slovo, které užívali písaři a revizoři ve státní pokladně, v kvitancích či potvrzeních o vyrovnání dluhu, které dávali účetním; obvykle končily slovy *abinde recessit quietus* (tím byl toho zbaven), což se nazývalo „quietus est“ (= vyrovnáno).

Definitivní splacení či splacení dluhu či splnění závazku; to, co umlčuje nároky. State ex rel. Jones v. Edwards, 203 La. 1039, 14 So.2d 829, 834.

Quietus redditus. Ve starém anglickém právu nájemné placené místo povinné služby. Viz Quit rent.

Qui evertit causam, evertit causatum futurum. Kdo zničí (odvrátí) příčinu, zničí (odvrátí) i budoucí účinky.

Qui ex damnato coitu nascuntur inter liberos non computentur. Kdo se narodil z nemanželského pohlavního styku, nepočítají se mezi děti.

Qui facit id quod plus est, facit id quod minus est, sed non convetitur. Kdo činí to, co je více, činí i to, co je méně, nikoli však *vice versa* (naopak).

Qui facit per alium facit per se. Kdo jedná prostřednictvím někoho jiného, jedná sám [tj. činy zástupce jsou činy toho, koho zastupuje].

Qui habet jurisdictionem absolvendi, habet jurisdictionem ligandi. Ten, kdo má pravomoc rozsvazovat, má pravomoc svazovat. Na podobném základě jsou budovány writy, které zakazovaly a dovolovaly.

Qui haeret in litera haeret in cortice. Kdo ulpívá na liteře, ulpívá na povrchu.

Qui ignorat quantum solvere debeat, non potest improbus videre. Kdo neví, kolik by měl platit, ještě nemusí být v placení nepoctivý (tj. nesmí být za takového považován).

Qui improvide. Příkaz k zastavení řízení, kdy žaloba byla u soudu uplatněna nebo nepřiznána omylem.

Qui in jus dominiumve alterius succedit jure ejus uti debet. Ten, na koho přejde právo nebo majetek druhého, měl by svého práva využít, [tj. považovat je za stejné právo a stejné závazky, jakými byly spojeny v rukou postupitele].

Qui in utero est pro jam nato habetur, quoties de ejus commodum quaeritur. Kdo se nachází v mateřském lůně, je považován za již narozeného, kdykoliv jde o jeho prospěch.

Qui jure suo utitur, nemini facit injuriam. Kdo využívá svého práva, nikomu neškodí.

Qui jussu judicis aliquid fecerit non videtur dolo malo fecisse, quia parere necesse est. Kdo jednal z příkazu někoho, kdo uplatňuje soudní autoritu, má se zato, že nejednal ve zlém úmyslu, jelikož jeho povinností bylo poslechnout.

Quilibet potest renunciare juri pro se introducto. Kdokoli se může zříci práva, zřízeného v jeho prospěch.

Qui male agit odit lucem. Kdo jedná špatně, nenávidí světlo.

Qui mandat ipse fecissi videtur. Kdo nařizuje [něco učinit], jako by (to) učinil sám.

Qui melius probat melius habet. Kdo nejvíce prokáže, nejvíce získá.

Qui molitur insidias in patriam id facit quod insanus nauta perforans navem in qua vehitur. Kdo zradí svou vlast jedná jako pošetilý námořník, který vyvrátí díru do lodě, na které se plaví.

Qui nascitur sine legitimo matrimonio, matrem sequitur. Kdo se narodí mimo zákonné manželství, má totéž společenské postavení jako jeho matka.

Qui non cadunt in constantem virum vani timores sunt aestimandi. Za bezpodstatné mají být považovány obavy, které nemají vliv na pevného člověka.

Qui non habet, ille non dat. Kdo nic nemá, nic nedá. Kdo nemá nic, co by dal, nic nedá. Nikdo nemůže převést právo, které nemá. Jestliže člověk daruje něco, co není jeho, je dar neplatný.

Qui non habet in aere, luat in corpore, ne quis peccetur impune. Kdo nemůže platit, musí trpět na těle, nemá-li ten, kdo spáchal nějaký delikt, odejít nepotrestán.

Qui non habet potestatem alienandi habet necessitatem retinendi. Kdo nemá právo věc zcizit, je nucen si ji podržet.

Qui non improbat, approbat. Kdo neviní (neobviňuje), schvaluje.

Qui non libere veritatem pronunciat proditor est veritatis. Kdo neříká pravdu otevřeně, pravdu zraňuje.

Qui non negat fatetur. Kdo nepopírá, přiznává.

Qui non obstat quod obstatere potest, facere videtur. Kdo nebrání tomu, čemu bránit může, jakoby to sám činil.

Qui non prohibet id quod prohibere potest assentire videtur. Kdo nezakazuje, co zakázat může, jakoby s tím souhlasil.

Qui non propulsat injuriam quando potest, infert. Kdo nezabrání škodě, když jí zabránit může, sám ji působí.

Quinquepartite. Pozůstávající z pěti částí; rozdělený na pět částí.

Quintal, or kintal. Anglický cent. Váha jednoho sta liber.

Quinto exactus. Ve staré anglické praxi pětkrát vyvolávaný nebo předvolávaný. Byl-li obžalovaný vyvolávan nebo předvolávan postupně soudy pěti hrabství a nedostavil se, učinil šerif oznámení „quinto exactus“, načež jej coroneři hrabství postavili mimo zákon. 3 Bl. Comm. 283.

Qui obstruit aditum, destruit commodum. Kdo uzavírá cestu, průjezd nebo vstup, ničí užitek nebo výhodu. Kdo jinému brání vstoupit na pozemek, ničí užitek, který z něj má.

Qui omne dicit nihil excludit. Kdo říká všechno, nevylučuje nic.

Qui parcit nocentibus innocentes puniit. Kdo šetří viníky, trestá nevinné.

Qui peccat ebrius luat sobrius. Kdo hřeší, když je opilý, bude potrestán, až vystřízliví.

Qui per alium facit per seipsum facere videtur. Kdo něco činí prostřednictvím zástupce, je jakoby to činil sám.

Qui per fraudem agit frustra agit. Kdo jedná podvodně, jedná marně.

Qui potest et debet vetare, jubet. Kdo může a měl by něco zakázat, nařizuje to.

Qui primum peccat ilie facit rixam. Kdo se první prohřeší, první vede spor.

Qui prior est tempore potior est jure. Kdo je dřívější v čase, je mocnější podle práva. Přednost v čase skýtá výhodu v právu. Pravidlo s velmi rozšířenou aplikací, jak v právu, tak v ekvité.

Qui pro me aliquid facit mihi fecisse videtur. Kdo něco dělá pro mne, jakoby to dělal mně.

Qui providet sibi providet haeredibus. Kdo se stará o sebe, stará se o své dědice.

Qui rationem in omnibus quaerunt rationem subvertunt. Kdo hledají důvod na všechno, podřívají rozum.

Quiritarian ownership. V římském právu vlastnictví na základě titulu uznaného městským právem a týkající se objektu, který toto právo rovněž uznávalo; jeho subjektem mohl být pouze římský občan.

Qui sciens solvit indebitum donandi consilio id videtur fecisse. O tom, kdo vědomě platí něco, co není dlužen, se předpokládá, že tak učinil s úmyslem poskytnout dar.

Qui semel actionem renunciaverit amplius repetere non potest. Kdo se jednou vzdal žaloby, nemůže ji podat znovu. Pravidlo, které charakterizuje účinek procesních úkonů označovaných termíny *retraxit a nolle prosequi*.

Qui semel est malus, semper praesumitur esse malus in eodem genere. O tom, kdo byl jednou zločincem, se předpokládá, že bude stejným zločincem stále.

Qui sentit commodum sentire debet et onus. Ten, kdo přijal výhodu, má také nést břemeno.

Qui sentit onus sentire debet et commodum. Kdo nese tíhu nějaké věci, měl by také okusit výhody z ní plynoucí.

Quisquis erit qui vult juris—consultus haberi continui studium, velit a quocunque doceri. Kdokoli si přeje být právním poradcem, ať stále studuje a nechá se od každého poučit.

Quisquis praesumitur bonus; et semper in dubiis pro reo respondendum. O každém se předpokládá, že je dobrý; v pochybných případech by rozhodnutí mělo vždy být ve prospěch obžalovaného.

Quit, v. Opustit; odstranit odněkud; vzdát se držby něčeho; jako když nájemce „opouští“ budovy či pozemky (quits the premises) nebo dostane „písemnou výpověď“ (notice to quit).

Notice to quit. Výpověď. Písemná výpověď daná statkářem nájemci, oznamující, že prvně jmenovaný si přeje opět převzít držbu převedených pozemků a budov, aby je druhý opustil a odstěhoval se z nich v označeném čase, a to do vypršení termínu, jestliže nájemce má uzavřenou smlouvu o pronájmu, anebo okamžitě, jestliže je nájem uzavřen na okamžitou výpověď, nebo je trpěný po vypršení nájemní lhůty.

Quit, adj. Čistý; zproštěný; volný; také se tak hovoří o osobách osvobozených nebo zproštěných závazku či povinnosti.

Qui tacet, consentire videtur. Kdo mlčí, zřejmě souhlasí. Mlčení strany znamená její souhlas.

Qui tacet consentire videtur, ubi tractatur de ejus commodum. Kdo mlčí, zřejmě souhlasí, je-li v sázce jeho zájem.

Qui tacet non utique fatetur, sed tamen verum est eum non negare. Kdo mlčí, se ještě nepřiznává, pravda ale je, že ani nepopírá.

Qui tam action. Žaloba „Qui tam“. „Qui tam“ je zkratka pro latinskou větu „qui tam pro domino rege quam pro

si ipso in hac parte sequitur“, která znamená „kdo žaluje jak jménem krále, tak jménem svým“. Je to žaloba podaná udavačem podle zákona, který stanoví pokutu za určité jednání nebo opomenutí a umožňuje, aby toto jednání nebo opomenutí bylo žalovatelné civilní žalobou, a část této pokuty aby připadla tomu, kdo takovou žalobu podá a zbytek státu nebo nějaké druhé instituci. Je nazývána „žaloba qui tam“, poněvadž žalobce prohlašuje, že žaluje jak za stát, tak za sebe. U.S. v. Florida—Vanderbilt Development Corp., D. C. Fla., 326 F. Supp. 289, 290. Viz také False Claims Act; Whistle-blower Acts.

Qui tardius solvit, minus solvit. Ten, kdo platí liknavěji (než by měl), platí méně (než by měl).

Quitclaim, v. Vzdát se nároku. Při notářském provádění majetkových převodů, vzdát se nároku nebo od něj odstoupit; učinit právní úkon vzdání se nároku. Viz Quitclaim, n.

Quitclaim, n. Vzdání se nároku. Postoupení nebo zproštění závazku daného jedné osobě osobou druhou, pokud jde o jakoukoli žalobu, kterou postupující proti ní má nebo by mohl mít. Také zproštění nebo vzdání se nějakého nároku či oprávnění.

Quitclaim deed. Postupní listina o převodu cestou vzdání se nároku; tj. listina, ve které je vyjádřen úmysl postoupit jakékoli oprávnění, podíl nebo nárok, který postupitel může mít, pokud jde o pozemky nebo budovy, která však netvrdí, že takový titul je platný, ani neobsahuje nějakou záruku nebo smlouvu na takový titul. V řadě států smlouva, která znamená, že se převádí pouze podíl, který postupitel může mít, pokud vůbec nějaký má, v čase transakce a vylučuje jakýkoli důsledek, který daný nárok nebo podíl má na označené nemovitosti. Sabine Production Co. v. Guaranty Bank & Trust Co., La. App. 1 Cir., 432 So.2d 1047, 1052. Podle práva některých států postupitel v takových smlouvách zaručuje, že ani on ani nikdo jiný jeho jménem nezatížil majetek, a že bude bránit oprávnění či nárok pouze proti vadám, které vznikly jeho jménem nebo jím samým. *Porovnej s* Warranty deed.

Qui timet, cavent vitant. Kdo se bojí, mají se na pozoru a vyhýbají se.

Qui totum dicit nihil excipit. Kdo říká všechno, nevylučuje nic.

Qui rent. Nájemné placené nájemcem s právem užívat půdu na neurčito, jehož zaplacením jako nájemník končí a nemá žádné další závazky, tj. je zproštěn jakéhokoli jiného nájemného. 2 Bl. Comm. 42.

Quitance. Zkratka pro „acquittance“ (vypořádání dluhu); vzdání se nároku.

Qui vult decipi, decipiatur. Necht' je podváděn ten, kdo podváděn být chce. Tzn. lehkomyšlnost nezasluhuje právní ochrany.

Quoad hoc. Lat. K tomu; s ohledem na to; pokud jde zejména o to. Zákaz *quoad hoc* je zákaz určitých věcí mezi jinými. Tak např. v případě, že si strana stěžovala u církevního soudu na věci, které podléhaly soudní pravomoci světských soudů, byl vydán zákaz pokud (*quoad*) jde o tyto věci, tj. *co se týká těchto věcí*, bylo straně zakázáno vést žalobu u církevního soudu.

Quoad sacra. Lat. Pokud jde o posvátné věci; pro náboženské účely.

Quo animo. Lat. S jakým úmyslem či motivem. Někdy používáno jako podstatné jméno namísto jediného slova „animus“, návrh nebo motiv. „Quo animo je pravým předmětem vyšetřování“.

Quocumque modo velit; quocumque modo posit. Jakkoli chce; jakkoli může.

Quod ab initio non valet in tractu temporis non convalescet. To co je špatné na počátku se plynutím času nezlepší.

Quod ad jus naturale attinet omnes homines aequales sunt. Pokud jde o přirozené právo, jsou si všichni lidé rovni.

Quod aedificatur in area legata cedit legato. Cokoli je postaveno na odkázaném pozemku, připadá odkazovníku.

Quod alias bonum et justum est, si per vim vel fraudem petatur, malum et injustum efficitur. Co je jinak dobré a spravedlivé, stává se špatným a nespravedlivým, usiluje-li se o to násilím nebo podvodně.

Quod alias non fuit licitum, necessitas licitum facit. Co jinak nebylo zákonné, činí nutnost zákonným.

Quod approbo non reprobo. Co schvaluji, to neodmítám. Nemohu najednou souhlasit i nesouhlasit. Nemohu chtít mít z dokumentu užitek a zároveň ho odmítat.

Quod a quoque poene nomine exactum est id eidem restituere nemo cogitur. Co bylo vyžádáno jako pokuta, není nikdo povinen vrátit.

Quod attinet ad jus civile, servi pro nullis habentur, non tamen et jure naturali, quia, quod ad jus naturale attinet, omnes homines aequales sunt. Podle civilního práva nejsou otroci považováni za lidi, nikoli však podle práva přirozeného, protože podle přirozeného práva jsou si všichni lidé rovni.

Quod billa cassetur. Proto zrušte žalobu. V common law rozsudek, jímž se stanoví, aby žaloba byla stažena, používaný tam, kde řízení bylo zahájeno na základě zatykače (capias), nikoli na základě writu.

Quod clerici beneficiati de cancellaria. Writ, aby duchovní kancléřství byl osvobozen od placení příspěvků na zástupce církve v parlamentu, atd.

Quod clerici non eligantur in officio ballivi, etc. Writ vydaný osobě, která v důsledku toho, že vlastnila určitý pozemek, měla být ustanovena do funkce hospodářského správce, žalárníka, drába a pod. Writem se stanovilo, aby jí byla udělena výjimka z povinnosti v takové funkci sloužit.

Quod computet. K vysvětlení, k vyjasnění.

Judgment quod computet. Rozsudek na vyjasnění věci. Předběžný nebo prozatímní rozsudek vyneseny na základě žaloby o vystavený nezaplacený účet (také v případě věřitelských žalob proti vykonavateli nebo správci závěti) a nařizující, aby účty byly nejprve předloženy k auditu.

Quod constat clare non debet verificari. Co je naprosto jasné, nemusí být dokazováno.

Quod constat curiae testium non indiget. Co je jasné soudu, nepotřebuje pomoc svědků.

Quod contra legem fit pro infecto habetur. Co bylo učiněno protiprávně se považuje za vůbec neučiněné.

Quod contra rationem juris receptum est, non est producendum ad consequentias. Co bylo přijato proti smyslu zákona, nemá být vzato jako precedent.

Quod cum. V přelčení podle common law pro to, vzhledem k tomu, aby. V některých žalobách, např. v žalobě na dobrovolně převzatý závazek (*assumpsit*), forma uvádění pohnutky.

Quodcunque aliquis ob tutelam corporis sui fecerit, jure id fecisse videtur. Cokoli kdo činí na obranu své osoby, je považováno za učiněné legálně.

Quod datum est ecclesiae, datum est deo. Co je dáno církvi, je dáno Bohu.

Quod demonstrandi causa auditur rei satis demonstratae, frustra fit. Cokoli je za účelem ozřejmění přidáno k věci dostatečně zřejmé, je zbytečné.

Quod dubitas, ne feceris. O čem pochybujete, nedělejte. V případě, kdy jde o rozhodující okamžik, zejména v případech, kdy jde o život, je nejbezpečnější držet se v praxi toho, co je nejméně pochybné a je spojeno s nejmenším nebezpečím.

Quod ei de forceat. Ve starém anglickém právu název writu, vydávaného na základě St. Westm. 2, 13 Edw. 1, c. 4, vlastníkům konkrétního majetku, kteří jej vlastní buď na doživotí nebo na základě vdovského podílu nebo majetku získaného laskavostí nebo dědičného majetku s dědičnou posloupností v přímé řadě, kteří byli zbaveni práva držby soudním vymáháním a to proto, že se nedostavili k soudu k projednání žaloby týkající se držby; tímto writem bylo obnoveno právo těm, kdo se o něj neobežretně připravili tím, že se nedostavili k soudu.

Quod enim semel aut bis existit, praetereunt legislatores. Co se nikdy nestane, nebo co se stane jen jednou nebo dvakrát, zákonodárci přecházejí bez povšimnutí.

Quod est ex necessitate nunquam introducitur, nisi quando necessarium. Co je vynuceno nezbytností, se nikdy neuvádí, ledaže by to bylo nutné.

Quod est inconveniens aut contra rationem non-permissum est in lege. To co je nevhodné (nevychovující, nepohodlné) nebo co je proti rozumu, zákon nedovoluje.

Quod est necesarium est licitum. Co je nezbytné, je dovolené.

Quod factum est, cum in obscurio sit, ex affectione cujusque capit interpretationem. Jsou-li o nějakém činu pochyby, je interpretován podle pocitů či sympatií účastníka události.

Quod fieri debet facile praesumitur. Co by se mělo udělat, lze snadno předpokládat.

Quod fieri non debet, factum valet. Co by se nemělo udělat, je platné, když se udělá.

Quod fuit concessum. Co bylo uznáno. Fráze v záznamech, která znamená, že uvedený argument byl uznán či přijat soudem.

Quod inconsulto fecimus, consultius revocemus. Co jsme učinili bez řádné úvahy, můžeme podle lepší úvahy odvolat.

Quod initio non valet, tractu temporis non valet. Co bylo neplatné na počátku, se uplynutím času platným nestane.

Quod initio vitiosum est non potest tractu temporis convalescere. Co je od počátku neplatné, se plynutím času nemůže stát platným.

Quod in jure scripto „jus“ appellatur, id in lege angliae „rectum“ esse dicitur. Co se v civilním právu nazývá „jus“, se v anglickém právu nazývá „rectum“.

Quod in minori valet valebit in majori; et quod in majori non valet nec valebit in minori. To, co je platné v malém, bude platné i ve větším; a to, co není platné ve větším, nebude platné také v menším.

Quod in uno similium valet valebit in altero. Co platí v jedné ze stejných věcí, bude platit i v druhé.

Quod ipsis qui contraxerunt obstat, et succesori-bus eorum obstat. Co je na překážku těm, kdo uzavřeli smlouvu, bude na překážku i jejich nástupcům.

Quod jussu. Lat. V kontinentálním právu název žaloby, kterou mohl ten, kdo uzavřel smlouvu se synem nebo otrokem na příkaz otce nebo pána, přinutit takového otce nebo pána, aby smlouvu dodrželi.

Quod jussu alterius solvitur pro eo est quasi ipsi solutum esset. Co je placeno na příkaz druhého, jako by bylo placeno jím samým.

Quod meum est sine facto meo vel defectu meo amitti vel in alium transferri non potest. Co je mé, nemůže být ztraceno nebo převedeno na jiného, aniž bych to převedl já nebo aniž by mi to propadlo.

Quod meum est sine me auferri non potest. Co je mé, nemůže být beze mne [bez mého schválení] odňato.

Quod minus est in obligationem videtur deductum. Co je menší, má být nebo je ve smlouvě zahrnuto. (Např. A. nabízí pronajmout, B. dům za šest set dolarů a B. současně nabízí, že ho najme za pět set dolarů; kontrakt je na pět set dolarů.)

Quod naturalis ratio inter omnes homines constituit, vocatur jus gentium. To, co mezi všemi lidmi bylo ustanoveno na základě prostého (přirozeného) rozumu se nazývá „mezinárodní právo“.

Quod necessarie intelligitur non deest. To, co se nezbytně chápe, neschází.

Quod necessitas cogit, defendit. Co nutnost vyžaduje, to také zdůvodňuje.

Quod non apparet non est; et non apparet judicialiter ante iudicium. Co se nejeví, není; a v právu se nic nejeví před rozsudkem.

Quod non capit christus, capit fiscus. Co nevezme Kristus (církve), to vezme fiskus (státní pokladna). Statky *felo de se* (sebevrahů) propadají králi. Pravidlo starého anglického práva.

Quod non fuit negatum. Což nebylo popřeno. Věta, která se nacházela ve starých záznamech, a která znamenala, že nějaké tvrzení nebylo soudem popřeno nebo vyvráceno.

Quod non habet principium non habet finem. Co nemá začátek, nemá konec.

Quod non legitur, non creditur. Co si lidé nepřečtou, tomu nevěří.

Quod non valet in principali, in accesorio seu consequenti non valebit; et quod non valet in magis

propinquo non valebit in magis remoto. Co není platné, pokud jde o základ, není platné ani pokud jde o příslušenství, a co není platné, pokud jde o bližší, nebude platné ani pokud jde o vzdálenější.

Quod nota. Jako poznámka; jako označení; je třeba si povšimnout. Upozornění zapisovatele, s nímž se setkáme ve starých knihách a které obrací pozornost na nějaký bod nebo pravidlo.

Quod nullius esse potest id ut alicujus fieret nulla obligatio valet efficere. Co nemůže být ničí, nemůže se žádnou smlouvou stát vlastnictvím někoho.

Quod nullius est, est domini regis. Co není ničí, je královo.

Quod nullius est, id ratione naturali occupanti conceditur. Co není ničí, připadá podle přirozeného rozumu tomu, kdo se toho zmocní. Přijato v common law.

Quod nullum est, nullum producit effectum. Nic k ničemu nevede; není-li příčina, není následek; užitek nepochází z ničeho.

Quod omnes tangit ab omnibus debet supportari. Co se všech dotýká, mají všichni podporovat.

Quod partes replacitent. Že strany podají novou žalobu.

Judgment quod partes replacitent. Rozsudek, který zní, že strany zažalují znovu. Je vydán tehdy, jestliže soud vzhledem k nepodstatnosti předmětu žaloby neví, v čí prospěch rozhodnout. Strany pak musí žalovat, resp. hájit se znovu.

Quod partitio fiat. Že je třeba provést rozdělení. Název rozsudku ve sporu o rozdělení, kterým se nařizuje, aby rozdělení bylo provedeno.

Quod pendet non est pro eo quasi sit. Co je pozastaveno, resp. nerozhodnuto, považuje se za neexistující, dokud pozastavení trvá, resp. dokud není rozhodnuto.

Quod per me non possum, nec per alium. Co nemohu učinit sám, nemohu učinit ani prostřednictvím někoho jiného.

Quod permittat. Aby dovolil. Ve starém anglickém právu writ vydaný pro dědice toho, kdo byl vytlačen z práva společně užívat pastvu proti dědici toho, kdo si toto právo (neoprávněně) přisvojil.

Quod permittat prosternere. Aby dovolil zrušit. Ve staré praxi writ, jehož cílem bylo zastavit nepřipustné zasahování do práva jiného. 3 Bl. Comm. 221.

Quod per recordum probatum, non debet esse negatum. Co je dokázáno záznamem, nesmí být popíráno.

Quod persona nec prebendarii, etc. Writ, který se vydával církevním osobám, které byly zbaveny beneficia; farnost jim měla zaplatit jednu patnáctinu.

Quod populus postremum jussit, id jus ratum esto. Co lidé v minulosti uzákonili, necht' je právem. Zákon Dvanácti tabulí, jehož principy jsou stále uznávány. 1 Bl. Comm. 89.

Quod primum est intentione ultimum est in operatione. Co je první jako úmysl, je poslední v provedení.

Quod principi placuit, legis habet vigorem; ut pote cum lege regia, quae de imperio ejus lata est, populus ei et in eum omne suum imperium et

potestatem conferat. Co se císaři zlíbilo, má sílu zákona; poněvadž právem, kterým byla založena jeho pravomoc, mu lid předal veškerou svou svrchovanou moc a sílu.

Quod pro minore licitum est et pro majore licitum est. Co je dovoleno nezletilému, je dovoleno zletilému.

Quod prostravit. Aby (s tím) skoncoval, aby přestal. Název rozsudku vydaného proti tomu, kdo byl obžalován z výtržnictví; obžalovanému nařizuje, aby s činností, která je předmětem žaloby skoncoval.

Quod pure debetur praesenti die debetur. Co je splatné kdykoli, je splatné hned.

Quodque dissolvitur eodem modo quo ligatur. Čím co vzniká, může i zaniknout.

Quod quis ex culpa sua damnum sentit non intelligitur damnum sentire. Škoda, kterou si někdo sám způsobí, není považována za škodu.

Quod quisquis norit in hoc se exercent. Ať se každý zabývá tím, co umí.

Quod quis sciens indebitum debet hac mente, ut postea repeteret, repeterere non potest. Co někdo jednou dal s vědomím, že není povinen to dát a s úmyslem to znovu žádat zpět, nemůže dostat zpět.

Quod recuperet. Že znovu získá. Obvyklá forma rozsudků ve prospěch žalobce v žalobách o právo.

Judgment of quod recuperet. Jestliže výrok o faktu nebo výrok o právu vynesený na základě žádosti o předběžné opatření vyzní ve prospěch žalobce, rozsudek zní „že žalobce opět získá“, atd.; tento rozsudek je nazýván rozsudek quod recuperet. Je buď konečný nebo prozatímní, podle toho, zda výše škod je či není zjištěna při vynášení rozsudku.

Quod remedio destituitur ipsa re valet si culpa absit. Proti čemu není opravného prostředku, platí, není-li zavinění na straně toho, kdo to chce vynutit.

Quod semel meum est amplius meum esse non potest. Co je jednou moje, nemůže být úplněji moje.

Quod semel placuit in electione, amplius displicere non potest. Co jednou strana rozhodla, měla-li možnost volby, od toho se už nemůže distancovat (to později nemůže odvolat).

Quod si contingat. To jestliže se stane. Slova, kterými může být formálně vyjádřena podmínka ve smlouvě.

Quod solo inaedificatur solo cedit. Cokoli je postaveno na pozemku, je součástí pozemku.

Quod sub certa forma concessum vel reservatum est non trahitur ad valorem vel compensationem. To, co je uděleno nebo vyhrazeno určitou formou, není zahrnuto [nebo není dovoleno zahrnout] do ocenění nebo náhrady. To, co je uděleno nebo vyhrazeno určitou specifickou formou, musí být vzato tak, jak je to uděleno a nebude dovoleno, aby se to stalo předmětem nějaké úpravy nebo náhrady ze strany příjematele.

Quod subintelligitur non deest. Co je pochopeno, neschází.

Quod tacite intelligitur deesse non videtur. Co se mlčky samo sebou rozumí, není považováno za něco, co by scházelo.

Quod vanum et inutile est, lex non requirit. Zákon nevyžaduje nic zbytečného a bezúčelného.

Quod vero contra rationem juris receptum est, non est producendum ad consequentias. Co ovšem bylo uznáno (rozhodnuto) v rozporu se smyslem zákona, nemělo by se stát součástí precedentů.

Quod vide. Viz. Pokyn pro čtenáře, aby se podíval do jiné části knihy nebo do jiné knihy v takovém pokynu jmenovaném, kde nalezne další věci se týkající informací. Obvykle zkracováno „q.v.“ (viz tam).

Quod voluit non dixit. Co zamýšlel, neřekl nebo nevyjádřil. Odpověď někdy používaná při odmítnutí argumentu, že zákonodárce či autor závěti to či ono zamýšlel.

Quo jure. Lat. Jakým právem, z jakého titulu. Ve staré anglické praxi writ určený tomu, kdo měl půdu, na kterou druhý nárokoval právo společného užívání, aby tento druhý prokázal, z jakého titulu toto právo nárokuje.

Quo ligatur, eo dissolvitur. Čím se něco uzavírá, tím se to i ruší.

Quo minus. Lat. Writ, na kterém bylo dříve založeno celé řízení před soudem pro záležitosti státní pokladny. V něm žalobce tvrdil, že je dlužník králův, a že obžalovaný mu způsobil žalovanou škodu, *quo minus sufficiens existit*, k vůli níž je *meně schopný* platit králi dluh. Dříve to bylo nezbytné pro to, aby se mohla uplatnit jurisdikce soudu pro záležitosti státní pokladny; nyní je tento podnět pouze formou. 3 Bl. Comm. 46.

Quo modo quid constituitur eodem modo dissolvitur. Stejným způsobem, jakým se něco vytváří, to může být také zrušeno.

Quorum. Počet osob potřebný k usnesení. Většina členů kolektivního orgánu; *např.* kvorum nejvyššího soudu státu. Počet členů, kteří musí být přítomni než se může začít jednat. V obou komorách Kongresu pozůstává kvorum z většiny těch, kteří byli zvoleni a složili přísahu.

Takový počet členů určitého sboru, který je potřebný k tomu, aby projednal záležitost v nepřítomnosti ostatních členů. Idea kvora spočívá v tom, že sejde-li se na zasedání nějakého sboru, *např.* ředitelů nějaké společnosti, požadovaný počet osob, hlasy většiny postačují k tomu, aby usnesení bylo závazné. Benintendi v. Kenton Hotel, 294 N.Y. 112, 60 N.E.2d 829, 831. Nemůže-li výbor, ředitelská rada, shromáždění akcionářů, zákonodárny nebo jiný sbor jednat, dokud není přítomen určitý minimální počet členů, tento minimální počet se nazývá kvorum. Není-li zákona nebo pravidla, které by určovaly oprávnění jednat.

Quorum praetextu nec auget nec minuit sententiam sed tantum confirmat praemissa. „*Quorum praetextu*“ (slavnostní kvorum), ani nezvyšuje, ani nesnižuje rozsudek, ale pouze potvrzuje ten, který byl vydán předtím.

Quota. Podíl. Proporcionální část či podíl, proporcionální část požadavku nebo závazku, připadající na každého z těch, kdo jsou kolektivně odpovědní za celek.

Stanovený cíl, jako *např.* prodejní kvóta; určené číslo nebo procento, *např.* kvóta přistěhovalců z určité země. *Viz také* Export quotas; Import quota.

Quotation. Předložení či přednesení soudu nebo soudci přesného znění zákona, názoru soudu, precedentu nebo jiné autority na podporu nějakého argumentu nebo postoupeného návrhu.

Doslovný přepis části literárního díla do jiné knihy nebo dokumentu.

Stanovení (kótování) tržní hodnoty jednoho nebo více cenných papírů nebo komodit; nebo cena určená obchodnímu partnerovi. Často zkracováno na „quote“. Nejvýše nabídnutá nákupní cena a nejnižší nabídka k prodeji cenného papíru nebo komodity na daném trhu v daném čase.

Quotiens dubia interpretatio libertatis est, secundum libertatem respondendum erit. Kdykoli dojde k nejistotě mezi svobodou a otroctvím, je třeba rozhodnout ve prospěch svobody.

Quotiens idem sermo duas sententias exprimit, ea potissimum accipiatur, quae rei gerendae aptior est. Kdykoli tatáž slova vyjadřují dva významy, musí být použit ten, který se lépe hodí k dosažení zamýšleného cíle.

Quotient verdict. Podílový verdikt. Verdikt vyplývající z dohody, podle níž každý porotce napíše výši odškodného, o které si myslí, že na ni má strana právo; tyto obnosy se pak sečtou a dělí počtem porotců. Index Drilling Co. v. Williams, 242 Miss. 775, 137 So.2d 525, 530. Náhodný verdikt, kdy žádný porotce, když předkládá svůj návrh na odškodné, neví, jak verdikt vyzní, poněvadž konečný obnos se vypočítá podle předem dohodnutého vzorce. Freight Terminals, Inc. v. Ryder System, Inc., C. A. Tex., 461 F.2d 1046, 1053.

Zatímco všeobecně platí, že použití podílového verdiktu je nevhodné a vytváří základy pro nový proces, Niebla v. Flying Tigers, Inc., Fla. App., 533 So.2d 816, byl zastáván názor, že důkaz, že porota použila pokud jde o některou otázku, kterou měla rozhodnout, podílový verdikt, nebyl pro verdikt osudný, pokud výsledná cifra byla porotci diskutována a odsouhlasena jako spravedlivý výraz jejich mínění, McKay v. City of Tulsa, Okl., 763 P.2d 703, 705, 706; a není namítatelná, jestliže poté, co byla určena, ji porota znovu zvážila a akceptovala výsledek jako spravedlivý, National R. R. Passenger Corp. v. Two Parcels of Land, One 1691 Sq. Foot More or Less Parcel of Land in Town of New London, New London County and State of Conn., C. A. Conn., 822 F.2d 1261, 1268.

Quoties dubia interpretatio libertatis est, secundum libertatem respondendum erit. Kdykoli je výklad svobody pochybný, odpověď musí vyznít ve prospěch svobody.

Quoties idem sermo duas sententias exprimit, ea potissimum excipiatur, quae rei gerendae aptior est. Kdykoli má formulace dva významy, měl by být převzat ten, který se lépe hodí k vyřízení věci.

Quoties in stipulationibus ambigua oratio est, commodissimum est id accipi quo res de qua agitur in tuto sit. Kdykoli je jazyk dohod dvojznačný, je nejhodnější, aby byl vybrán ten [smysl], kterým je chráněna podstata věci.

Quoties in verbis nulla est ambiguitas, ibi nulla expositio contra verba fienda est. Kde ve slovech není dvojznačnost, nelze dospívat k výkladu, který slovům odporuje.

Quousque. Lat. Jak dlouho; jak dalece; až do. Toto slovo je ve starých smlouvách o převodu používáno jako slovo omezující.

Quovis modo. Lat. Jakýmkoli způsobem, jakkoli.

Quo warranto. Podle jakého práva. Ve staré anglické praxi, writ svou povahou writ ve prospěch krále, proti tomu, kdo nárokoval nějaký úřad, výsadu, či svobodu nebo si je přisvojil; směřoval k tomu, vyšetřit o jaké právo opírá svůj nárok, a rozhodnout o něm. Tento writ byl také vydáván v případech neuplatnění či promlčení práva nebo zanedbávání výsady, nebo jejího zneužití či zrušení; byl to writ příkazující obžalovanému, aby prokázal na základě jakého oprávnění takovou výsadu užívá, když mu nikdy nebyla udělena, propadla jeho nedbalostí nebo mu byla odňata. 3 Bl. Comm. 262.

V common law writ, jehož cílem je zjistit, zda osoba vykonávající nějakou pravomoc, je k tomu legálně oprávněna. Mimořádný postup, svou povahou výsadní, určený k tomu, aby zabránil pokračování výkonu pravomocí nezákonně uplatňované. Johnson v. Manhattan Ry. Co., N.Y., 289 U.S. 479, 53 S. Ct. 721, 77 L. Ed. 1331. Je zamýšlen k tomu, aby zabránil výkonu pravomocí, které nejsou svěřeny zákonem, nikoli aby upravil způsob jejich výkonu.

Starobylé výsadní právo státu jednat tak, aby chránil sebe a veřejné dobro obecně, svými vybranými zástupci, jak je stanoveno jeho ústavou a zákony, ačkoliv je to někdy uplatněno na osobu a pro užitek jednotlivce, který může mít zvláštní zájem. Lewis v. Drake, Tex. App., 641 S.W.2d 392, 394. Právní postup, při němž se předmětem sporu může stát legálnost výkonu pravomocí městské korporace. People ex rel. City of Des Plaines v. Village of Mount Prospect, 29 Ill. App.3d 807, 331 N.E.2d 373, 377.

V právu týkajícím se korporací či společností, quo warranto může být použito k přezkoušení toho, zda společnost byla platně vytvořena nebo zda má oprávnění působit v oboru, ve kterém se angažuje.

Federální pravidla jsou použitelná na řízení quo warranto „potud, pokud postup v takových řízeních není upraven v zákonech Spojených států a dosud se přízpusoboval praxi v civilních žalobách“. Fed. R. Civil P. 81(a)(2). Jakoukoli nápravu, kterou bylo možné dosáhnout podle historického writu quo warranto, lze dosáhnout civilní žalobou této povahy. U.S. v. Nussbaum, D. C. Cal., 306 F. Supp. 66.

Quum de lucro duorum quaeratur, melior est causa posidentis. Kde je otázka zisku dvou osob, je právní titul strany, která zisk drží, lepší.

Quum in testamento ambigue aut etiam perperam scriptum est, benigne interpretari et secundum id quod credible et cogitatum, credendum est. Vyskytne-li se v závěti nějaká dvojznačná či dokonce mylná formulace, je třeba ji vykládat volně podle toho, co pravděpodobně bylo záměrem zůstavitele.

Quum principalis causa non consistit ne ea quidem quae sequuntur locum habent. Kde není hlavní příčina, nejsou ani důsledky, které by z ní vyplývaly.

Quum quod ago non valet ut ago, valeat quantum valere potest. Jestliže to, co dělám, není účinné z hlediska účelu, pro který to dělám, nechť je to účinné natolik, nakolik je to možné.

Q.V. Zkratka pro „quod vide“ znamenající „viz tam“.

R

R. V podpisech panovníků bylo písmeno „R“ zkratkou slova „*rex*“ (král) nebo „*regina*“ (královna). V popisu pozemků v pozemkových knihách označuje pásmo (range), kde se pozemek nachází. Simms v. Rolfe, 177 Ark. 52, 5 S.W.2d 718, 719.

Rabbinical divorce. Rabínský rozvod. Manželství rozvedené rabinem.

Race. Rasa. Lidský rod s odlišujícími znaky, který se zřejmě vzhledem k určitým pro něj příznačným tělesným zvláštnostem vyvinul ze stejného byt' vzdáleného primitivního předka. Kmen nebo národ, větev nebo podvětev jednoho z velkých rasových plemen lidstva, které se od ostatních odlišují menšími zvláštnostmi.

Race-notice recording statutes. Zákony o přednostní registraci a o oznamování. Státní zákony, které stanovují, že neregistrovaný převod je neplatný z hlediska následného nabyvatele, který jej zaregistruje, aniž by věděl o předcházejících neregistrovaných převodech. Registrace jeho převodní listiny musí ovšem pokračovat v nenarušené posloupnosti vlastnického titulu. V těchto zákonech se slučují charakteristické rysy zákonů o přednostní registraci a zákonů o oznamování. Viz také Pure race statute; Recording acts.

Race recording statutes. Zákony o přednostní registraci. Ve státě, v němž platí zákon o přednostní registraci, má strana, která zaregistruje převodní listinu, kvalitnější nárok, bez ohledu na označení předcházejících neregistrovaných listin. Viz Pure race statutes; Recording acts.

Rachat. Ve francouzském právu „právo zpětného odkupu“, které si v anglickém a americkém právu může prodávající vyhradit pro sebe. Říká se mu rovněž „*réméré*“.

Rachater. práv. fr. Umořit, zpětně odkoupit.

Rack. Skřípec. Mučící nástroj, který se v minulosti používal při inkvizičním způsobu vyšetřování osob obviněných ze zločinu. Natahováním na skřípec se lámaly končetiny a vytahovaly klouby.

Racket. Organizované vydírání. Získávání peněz nezákonným způsobem. Pojem v sobě obsahuje aspekt dlouhodobé činnosti.

Racketeer. Vyděrač. Osoba, která získává peníze porušováním zákonů o organizovaném vyděračství.

Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act. Zákony o vyděračských podvodných organizacích. Viz RICO laws.

Racketeering. Organizovaná domluva na spáchání trestných činů vyděračství a donucování nebo pokusů o tyto trestné činy. Z hlediska vydírání se jedná o získávání peněz či majetku od jiného bez jeho souhlasu a s neoprávněným použitím síly či zastrahování. Strach, který tvoří podstatný prvek vydírání, se vyvolává ústními či písemnými hrozbami, že bude poškozen majetek

zastrahované osoby, nebo že dojde k násilí na této osobě, členech její rodiny nebo jejich příbuzných. Viz Extortion. Činnost organizovaných zločinců, kteří násilím a dalšími formami hrozeb či zastrahování vydírají peníze, nebo kteří provádějí nezákonné podnikání, jako jsou hazardní hry, obchodování s narkotiky či prostituce. Viz 18 U.S.C.A. § 1961(1) (definice „organizovaného vyděračství“). Provozovat organizované vyděračství znamená vymáhat, požadovat nebo přijímat jakýkoli hodnotný statek od vlastníka, nájemce či jiné osoby, která má finanční zájem na podniku, výslovným či nepřímým vyhrožováním, nebo slibem, že osoba, která takto vymáhá, požaduje či dostává: a) zařadí likvidaci či oslabení konkurentů osoby, od níž se požaduje, vymáhá nebo přijímá platba, nebo b) zařadí zvýšení, snížení či udržení stejné úrovně cen zboží nebo služeb, které dotyčný podnik prodává nebo nakupuje, nebo c) bude chránit majetek podniku nebo osobu či rodinu vlastníka, majitele či jiné zainteresované osoby před škodami způsobenými násilím nebo jinými protizákonnými prostředky. Definici organizovaného vyděračství ve federálních zákonech viz 18 U.S.C.A. § 1951 a násl.; 1961 a násl. Viz také Extortion; Hobbs Act; RICO laws.

Rack-rent. Lichvářské nájmené. Nájemné ve výši plně ekonomické hodnoty nemovitosti. Nadměrný nájem, který se rovná ekonomické hodnotě majetku, nebo ji převyšuje nebo se k ní blíží.

Raffle. Tombola, věcná loterie. Forma loterie, při níž si účastníci koupí lístek za předmět, který vloží jako cenu, a vítěz se vylosuje. Williams v. Weber Mesa Ditch Lottery. Co., Wyo., 572 P.2d 412, 414. Viz také Lottery.

Raider. Nájezdník, lupič. Jednotlivá osoba nebo korporace, která se pokouší získat kontrolu nad cílovou společností tím, že vykoupí kontrolní balík jejích akcií a jmenuje nové vedení. Podle Williamsova zákona 14(e), 15 U.S.C.A. § 78n(e) musejí nájezdníci, kteří shromáždí nejméně 5 % vydaných akcií cílové společnosti, svůj nákup veřejně oznámit. Viz také Takeover.

Raiding. Přebíhání. Postup, při němž se voliči sympatizující s jednou stranou, označí za voliče druhé strany, s cílem ovlivnit výsledky primárek druhé strany. Republican Party of State of Conn. v. Tashjian, C.A. Conn., 770 F.2d 265, 284.

Railroad. „Protáhnout“ návrh zákona legislativním procesem. V souvislosti s přijímáním zákonů tento pojem znamená docílit toho, aby návrh zákona prošel legislativním řízením s minimální diskusí o námitkách menšiny.

Railway Labor Act. Zákon o odborech na železnici. Zákon Kongresu z r. 1962 určený k zajištění rychlého řešení sporů mezi železničními společnostmi a jejich zaměstnanci. Novela z r. 1934 vytvořila Národní zprostředkovací radu (National Mediation Board). 45 U.S.C.A. § 151 a násl.

Raise. Opatřit; vyvozovat; odhalit výkladem; způsobit, udělat, rozšířit; získat k používání, shromáždit, opatřit si, sehnat, např. opatřit si peníze výběrem daní, zvýšit si příjem zvýšením platu nebo provize. Domáhat se, zajišťovat či jinak získávat finanční prostředky k danému účelu, pro organizaci atd. Změnit hodnotu cenného papíru např. změnou nominální hodnoty na vyšší. Viz také Raised check; Rasure.

Raise an issue. Vyvolat debatu, nastolit otázku, která vyvolá spor mezi stranami.

Raise a presumption. Vyvolat domněnku. Dát podnět k domněnce takové povahy nebo za takových okolností, které zdůvodní právní úkon. Mlčení osoby tedy za jistých okolností vyvolá domněnku o jejím souhlasu s tím, co probíhá. Viz také Presumption.

Raised check. Přepsaný šek. Převoditelný cenný papír splatný na požádání, jehož částka byla zvýšena, obvykle bez souhlasu výstavce a tudíž podvodně. Taková změna tvoří věcné pozměňování podle Jedn. obch. zák. § 3–407(1)(c). Viz také Rasure.

Raise revenue. Vybírat důchody. Vybírat daně, jako prostředek získání důchodu; inkasovat příjmy.

Raising a promise. Dedukovat závazek. Vyvodit závazek implicitně obsažený ve faktech a okolnostech konkrétní transakce a učinit je základem odpovědnosti.

Raising a use. Vyložení užívacího práva. Vytvoření, zjištění nebo dedukce užívacího práva. Jestliže tedy někdo převedl plnoprávné vlastnictví pozemku na jiného bez protihodnoty, ekvita předpokládá, že jej užival, a proto dovozuje, že užívací právo má i nabyvatel.

Raising portions. Vyplatit podíly. Když se ve starém anglickém právu dal pozemek přepsat na nejstaršího syna, byl pozemek obvykle zatížen povinností vyplatit konkrétní částku ve prospěch jeho bratrů a sester. Nařízení v tomto směru se jmenovalo nařízení „k vyplacení podílů mladším sourozencům“ a pro tento účel bylo obvykle převedeno držbu jednotlivých podílů cestou jejich prodeje nebo zastavení.

Rake-off. Nezasloužená procenta. Nezákonně získaný podíl na zisku z transakce nebo podnikání. Nezákonně vyplacení úplatku nebo shrábnutí zisku.

Ran. sasky. V saském a starém anglickém právu neskrývaná krádež nebo loupež.

Rancho. špan. Ranč. Menší skupina lidí nebo jejich domů; víska. V Mexiku a v španělském právu, které v minulosti platilo v Kalifornii, se ovšem tento pojem používal ve významu ranče neboli velkého pozemku vhodného pro pastvu, kde se choval dobytek, na rozdíl od *haciendy*, což byla plantáž nebo obdělávaná farma.

Range. v. Rozkládat se, rozprostírat se, táhnout se určitým směrem.

Range. n. Pásmo. V oficiálních geodetických mapách USA jde o pásmo obcí. Šest mil široké pásmo městských obvodů táhnoucí se na mapě ze severu na jih. Pásem se používá při právních definicích, resp. popisech. Plocha nebo kus země, na níž se pasou stáda domácích zvířat. Rozsáhlá pastvina. Na velkých pláních USA se tento pojem používá k označení plochy o rozloze mnoha čtverečných mil ve vlastnictví jednoho nebo několika majitelů, které se říká pastva. Zvířata na pastvě jsou obvykle ponechána celý rok sama sobě bez přístřeší, s výjimkou případů, kdy se seženou dohromady,

aby se spočítala, aby se z nich udělal výběr a aby se označovala, jestliže se pasou dohromady stáda několika majitelů.

Ranger. Ve starém anglickém právu královský lesník, který měl tři hlavní povinnosti: procházet denně svůj obvod a zadržovat a vyslýchat narušitele; zahánět zvěř zpátky do lesa a předvádět všechny narušitele před nejbližší lesní soud. Osoby odpovídající za udržování a kontrolu lesa. Příslušníci texaské policie.

Rank. n. Společenské postavení. Stupeň kvality nebo hodnoty. Hodnota v armádě nebo námořnictvu. Na rozdíl od termínu *office* (funkce) se pojem *rank* používá k označení čestného titulu, postavení nebo hodnosti důstojníka, s cílem stanovit jeho relativní postavení ve vztahu k dalším důstojníkům, pokud jde o výsady, přednosti a někdy i velitelské pravomoci, jakož i k vyjádření jeho platu a dalších příjmů. Týká se to zejména důstojníků pozemního vojska. Wood v. U.S., 15 Ct. Cl. 151, 159.

Rank. adj. Nadměrný, příliš velký co se týče částky. Neslušný, zkažený. Absolutní, úplný.

Ranking of creditors. Řazení, posloupnost věřitelů. Viz Preference; Priority.

Ransom. Výkupné. Peněžní nebo jiná protihodnota vyplacená nebo požadovaná za vykoupení unesené osoby nebo osob; platba, která osvobozuje ze zajetí. Kdo vědomě přijme, přechovává nebo vyplácí výkupné, páchá zločin. 18 U.S.C.A. § 1202; Modelový trestní zákoník § 212(a). Viz Kidnapping. V mezinárodním právu jde o vykoupení ukořistěného majetku z rukou nepřítelů, zvláště majetku ukořistěného na moři. Částka dohodnutá nebo zaplacená za vykoupení ukořistěného majetku. Ve starém anglickém právu peněžní částka zaplacená za omilostnění závažného provinění. Rozdíl mezi výkupným (ransom) a peněžitým trestem (amercement) je v tom, že výkupné se platilo za vykoupení se z tělesného trestu, zatímco peněžitý trest se ukládal přímo a nenahrazoval jiný trest. Jedním z feudálních „prostředků pomoci“ bylo vykoupení pána, který padl do zajetí. 2 Bl. Comm. 63.

Ransom bill. Výkupný list. Závazek ukořistěné lodi, že zaplatí určitou sumu jako výkupné, když jí bude dovoleno odplout v určeném kursu a čase.

Rap. To, co je někomu „přišito“. Slangový výraz pro trestní obvinění.

Rape. Znásilnění. Nezákonný pohlavní styk s osobou ženského pohlaví bez jejího souhlasu. Nezákonný násilný pohlavní styk muže a ženy proti její vůli. Pohlavní styk, kterého se dopustí muž se ženou, která není jeho manželkou, bez jejího souhlasu, když překoná její odpor silou nebo hrozbou nebo za jiných zakázaných podmínek. State v. Lora, 213 Kan. 184, 515 P.2d 1086, 1093. Osoba mužského pohlaví, která má pohlavní styk s osobou ženského pohlaví, jež není jeho manželkou, se proviní znásilněním, když a) ji silou, pod pohrůzkou bezprostřední smrti, těžkého ublížení na zdraví, velkou bolestí nebo únosem kohokoli donutí, aby se mu podvolila; nebo b) překonal její schopnost hodnotit a kontrolovat své chování tím, že jí podal bez jejího vědomí drogy, omamné látky nebo jiné prostředky, s cílem překonat její odpor; nebo c) je žena v bezvědomí; nebo d) osoba ženského pohlaví je mladší deseti let. Modelový trestní zákoník (Model Penal Code), § 213.1. Podle některých zákonů pokrývá tento trestný čin jak nepřírozené, tak

přirozené pohlavní styky, např. M.G.L.A. (Mass.) c. 277, § 39 a může zahrnovat i pohlavní styk mezi dvěma muži. Viz také Assault with intent to commit rape; Carnal abuse; Carnal knowledge; Fresh compliant rule.

Statutory rape. Pohlavní zneužívání. Moderní zákony, které nezávisle věcně mění definice obecného práva, vytvořily trestný čin, který je obecně znám pod názvem „statutory rape“. Jeho podstatou je pohlavní styk s osobou ženského či mužského pohlaví, která nedosáhla věku určeného zákonem. K tomuto trestnému činu může dojít bez ohledu na souhlas oběti a obvykle při něm nelze uplatnit obhajobu založenou na omylu ve věku oběti. Viz také Statutory rape.

Ve starém anglickém právu správní mezistupeň mezi hrabstvím a stovkou (domácností), neboli územní jednotka okresu obsahující několik stovek domácností. Příznačná zejména pro hrabství Sussex.

Rape of the forest. Ve starém anglickém právu lesní pych.

Rape—reeve. Ve starém anglickém právu nejvyšší úředník územní jednotky zvané „rape“.

Rape shield law. Zákon na ochranu oběti znásilnění. Viz Shield laws.

Rapine. Plenění, drancování. Zločinné násilné odcizení majetku jiného proti jeho vůli a s použitím násilí. V římském právu existoval trestný čin zvaný *rapina*, který byl definován jako násilné odcizení movitého majetku jiného s trestným úmyslem pachatele přivlastnit si cizí věc pro sebe. Na tento čin se uplatňovala prétoriánská žaloba, na jejímž základě mohla oběť dostat až čtyřnásobnou náhradu škody.

Rapport à succession. Ve francouzském právu a v Louisianě jde o řízení, které se podobá americkému „hotchpot“ (spojení veškeré pozůstalosti za účelem stejnoměrného dělení); vydání dědici takového majetku, jaký by dědic dostal z odkazu zůstavitele, kdyby byli všichni spoludědici podělení rovným dílem.

Raptor. Ve starém anglickém právu násilník.

Raptu haeredis. Starý anglický soudní příkaz v případě odebrání lenního pozemku dědici. Existovaly dva druhy tohoto příkazu: jeden se vydával, když byl dědic ženatý, a druhý, když nebyl ženatý.

Rapuit. Lat. Uloupený, znásilněný. Starý anglický odborný termín používaný v obžalobách.

RAR. (Revenue agent's report) Zpráva daňového agenta, v níž poukazuje na jím provedené úpravy daně, které vyplynuly z revize účtů daňového poplatníka. RAR se zašle poštou poplatníkovi i s průvodním dopisem, v němž se informuje o možnosti podat do 30 dnů odvolání.

Rasure. Vyškrábání písma. Vyškrábání povrchu listiny s cílem odstranit z ní písmena nebo slova. Mělo by se jasně odlišovat od pojmu „obliteration“ (zamazání, přeškrtání), které označuje vyškrtnutí slova nebo písmena inkoustovou čarou. Oba pojmy se ovšem často zaměňují. Viz také Raise; Raised check.

Rasus. Ve starém anglickém právu míra cibule obsahující 500 hlaviček cibule.

Ratable. Úměrný, proporcionalní. Podle poměru, který stanoví proporce. Tento termín nemá žádný význam, pokud se nevztahuje na nějaké pravidlo či normu a nikdy nemá význam rovnosti či rovného dílu, naopak implikuje ne-

rovné dělení mezi různými osobami. *Chenoweth v. Nordan & Morris, Tex. Civ. App., 171 S.W.2d 386, 387.*

Ratable estate or property. Zhodnotitelný, odhadnutelný majetek či dědictví. Majetek, který je svou povahou hodnotitelný. Zdanitelné dědictví; movitý či nemovitý majetek, který zákon označí za zdanitelný.

Ratam rem habere. Lat. V římském právu „dát ratifikovat věc“. Dát si něco potvrdit nebo schválit.

Rate. Poměrná neboli relativní hodnota, míra, kvóta, sazba. Podíl, kterým se upravuje nějaká hodnota. Tedy úroková sazba je poměr mezi jistinou a úrokem; budovám ve městě se stanovuje sazba pro účely pojištění, tj. jednotlivě se klasifikují a odhadují podle jejich pojistitelné kvality. V tomto smyslu se mluví o zboží prvotřídním, druhotřídním atd. (first—rate, second—rate). Výše poplatku nebo platby ve vztahu k základu výpočtu. Množství jistých věcí v poměru k jiným věcem, které se používá jako norma nebo míra. *George A. Koteen Associates, Inc. v. Fulton Cotton Mills, Inc. D.C.N.Y., 307 F. Supp. 1396, 1399.* Fixní poměr. Rovněž sazba, platba či cena stanovená podle koeficientu, stupnice nebo normy. *E.C. Miller Cedar Lumber Co. v. United States, Cust. & Pat. App., 86 F.2d 429, 434.* Cena za jednotku zboží nebo služby, které se poskytují všem a za stejných podmínek. Jednotková cena služby. V souvislosti s veřejně prospěšnými podniky, jako jsou telekomunikace, vodárny, plynárny, elektrárny atd., znamená tento pojem cenu za obecně potřebnou službu, která se měří podle konkrétních jednotek nebo norem (např. vodné, stočné, poštovné atd.) *Bird v. Chesapeake & Potomac Tel. Co., D. C. Mun. App., 185 A.2d 917, 918.* V mezistátním obchodním právu se tento pojem používá ve významu tarifu, tj. čisté ceny, kterou odesílatel platí přepravci. *Great Northern Ry. Co. v. Armour & Co., D. C. Ill., 26 F. Supp. 964, 967.*

Viz rovněž Commodity rate; Confiscatory rates; Discount rate; Flat rate; Freight rate; Interest rate; Joint through rate; Meter rate; Prime interest rate.

Class rate. Hromadná sazba. Jednoduchá sazba, která se uplatní na přepravu jistého množství zboží stejného druhu.

Commodity rate. Komoditní sazba. Sazba, která se uplatní na přepravu jedné konkrétní komodity.

Joint rate. Společná sazba. Sazba, kterou uplatní společně dva přepravci, z nichž každý pokrývá jen část trasy od místa odeslání do místa určení. *U.S. v. Southern Motor Carriers Rate Conference, Inc., C.A. Ga., 672, F.2d 469, 475.*

Rate base. Základní sazba. Výše poplatků, na kterou má nárok společnost poskytující veřejné služby, tak aby byla schopna získat spravedlivý a přiměřený zisk. Představuje celkové investice do majetku, pomocí něhož poskytuje veřejné služby podporované státem. *Southern Bell Tel. Co. v. Public Service Commission, 270 S.C. 590, 244 S.E.2d 278, 283.* Viz také Rate of return.

Rate of exchange. Směnný kurs. Směnný kurs deviz. V obchodním právu současná cena, za kterou lze koupit směnku vystavenou v jedné zemi k inkasu v jiné zemi. Rovněž cena, za níž lze směnit měnu jedné země za měnu druhé země (například dolary za marky).

Rate of interest. Úroková sazba, míra. Poplatek, který si půjčovatel peněz účtuje za využití financí; půjčovací poplatek.

Discount rate. Diskontní sazba. Úroková míra, kterou účtují banky — členové Federálního rezervního systému za půjčování financí z ústřední banky.

Legal rate. Zákonná úroková sazba. Maximální sazba úroku stanovená zákonem, kterou lze účtovat za úvěry. Viz také Usury.

Prime rate. Úroková sazba účtovaná za velice bonitní komerční úvěry (např. sazba, kterou banka počítá svým nejdůvěryhodnějším klientům), a která se váže na diskontní sazbu vyhlášenou Federální rezervní radou. Na základě této sazby se pak stanovují další úrokové sazby různých osobních a komerčních úvěrů.

Rate cap. Úrokový strop. Ustanovení v úvěrové dohodě, kterým se omezuje růst úrokové míry. Například klauzule o hypotékách s upravitelnou sazbou omezují růst úrokové míry buď každoročně nebo po dobu životnosti hypotéky.

Rate of return. Míra návratnosti. Roční návratnost investice, vyjadřovaná v procentech. Procentuální podíl, kterým se vynásobí základní míra investic a vyjde číslo, které postačuje veřejně prospěšným službám ke krytí provozních nákladů a k přilákání investorů. *Providence Gas Co. v. Burman, 119 R.I., 78, 376 A.2d 687, 695.* V případě obvyklých akcií jde o roční výnos dividendy jako procentuální podíl pořizovací ceny. Viz také Dividend yield; Fair return on investment; Yield.

Rate tariff. Tarifní sazba. Oznámení přepravce potenciálním zasílatelům, že poskytne jisté služby za jistých podmínek a za jistou cenu. *Union Wire Rope Corporation v. Atchison T. & S.F. Ry. Co., C.C.A. Mo., 66 F.2d 965, 966.* Viz Tariff.

Ratification. Ratifikace. V širokém smyslu potvrzení úkonu, který vykonala buď samotná strana nebo jiná strana, např. potvrzení zrušitelného úkonu. Potvrzení úkonu osobou, která tímto úkonem nebyla vázána, ale která jej zřejmě vykonala na vlastní nebezpečí, v důsledku čehož se takový úkon stává závazným pro některé nebo všechny osoby, jako kdyby jej tato osoba původně schválila. *Askew v. Joachim Memorial Home, N.D., 234 N.W.2d 226, 237.* Když někdo schválí jako závazný úkon, který byl proveden v takových vztazích, že jej může považovat pro sebe za prospěšný, třebaže byl proveden za okolností, které ho nezavazují, jestliže jej neschválí. Je to stejné jako předběžné zmocnění a působí retroaktivně, tj. když ratifikovaný úkon již byl proveden. Ve smluvním právu jde o akt akceptace a potvrzení předchozího úkonu, který by bez ratifikace nebyl vynutitelným smluvním závazkem. Potvrzení závazku někým, kdo v čase uzavírání smlouvy neměl pravomoc tak konat (nebo nebyl způsobilý). Akt ratifikace činí závazek závazným, jako by byl platný a vynutitelný od počátku. Schválení zákonů, mezinárodních smluv, nebo ústavních dodatků, které navrhnou dvě třetiny obou sněmoven Kongresu. Schválení ústavního dodatku zákonodárným sborem státu. V ustanoveních o zmocniteli a zmocněnci jde o přijetí a potvrzení úkonu nebo smlouvy uzavřené jménem jedné osoby jinou osobou, která v té době neměla zmocnění jednat jako zmocněnec osoby, která zná všechny materiální skutečnosti. Podstatou „ratifikace“ úkonu agenta zmocnitelem je projev vnitřního rozhodnutí zmocnitele schválit tento úkon, což může projevit písemně, ústně nebo jednáním, nebo to lze

vyvodit ze známých okolností a činů zmocnitele ve vztahu k takovému úkonu. Výslovná ratifikace je taková, která se vyjadřuje výslovným a přímým souhlasem. Konkludentní ratifikaci vyvozuje zákon z jednání zmocnitele. Rozdíl mezi „estoppel“ a „ratification“ viz Estoppel. Viz také Acknowledgment; Approval; Confirmation.

Ratify. Ratifikovat. Schválit, potvrdit. Sankcionovat, potvrdit platnost. Retroaktivně, výslovně nebo konkludentně schválit dohodu nebo jednání. Viz Approval; Confirmation; Ratification.

Ratihabito. Lat. Potvrzení, souhlas, aprobace smlouvy; ratihabice.

Ratihabito mandato aequiparatur. Potvrzení se rovná výslovnému příkazu.

Rating. Odhad úvěruschopnosti. Viz Credit rating.

Ratio. Poměr; koeficient; podíl. Rozum nebo chápání. Rovněž logika. Výsledek, který dostaneme vydělením jednoho čísla druhým.

Ratio decidendi. Základ nebo důvod rozhodnutí. Podstata kauzy, která určuje obsah rozhodnutí.

Ratio est formalis causa consuetudinis. Rozumný důvod je formální příčinou obyčejce.

Ratio est legis anima; mutata legis ratione mutatur et lex. Smysl je duší zákona; změní-li se smysl, změní se i zákon.

Ratio est radius divini luminis. Rozum je paprsek božského světla.

Ratio et auctoritas, duo clarissima mundi lumina. Rozum a autorita, dvě nejjasnější věci na světě.

Ratio in jure aequitas integra. Smyslem práva je úplná spravedlnost.

Ratio legis. Smysl, účel, duch zákona. Důvod, proč se tvoří (přijímá) zákon.

Ratio legis est anima legis. Smysl zákona je jeho duší.

Rationabile estoverium. Latinsky „výživné“.

Rationabili parte bonorum. Soudní příkaz ve prospěch manželky a v neprospěch exekutorů jejího manžela, který nařizuje vyplatit jí třetinu manželova majetku po zaplacení jeho dluhů a pohřebného.

Rational basis test. Zkouška racionálního základu. Odvolací soud při této zkoušce nezkoumá moudrost či racionální konkrétních zákonů, jestliže existuje racionální důvod pro jejich přijetí a jestliže napadený zákon má přiměřený vztah k dosažení jistých zákonných cílů státu. Stejnou zkoušku lze provést, když soud zkoumá rozhodnutí správního orgánu z hlediska odbornosti tohoto orgánu. Soudy rozhodly, že ochranu veřejnosti před nerozumnými či svévolnými zákony lze zajistit při volbách nebo referendem, nikoli u soudu. *Munn v. Illinois, 94 U.S. 113, 134, 24 L.Ed. 77.* Taková zkouška se samozřejmě nepoužije, když je zákon či rozhodnutí neústavní. Jako způsob přezkoumávání zákonů napadených z důvodu rovné ochrany (equal protection) tato zkouška vyžaduje, aby státem provedené klasifikace byly rozumné, nikoli svévolné, aby spočívaly na nějakém základě nebo rozdílu, a aby měly rovný a podstatný vztah k předmětu zákona, takže se všemi lidmi, kteří se ocitnou v podobných okolnostech, se bude jednat stejně. *Aladdin's Castle, Inc. v. City of Mesquite, C.A. Tex., 630 F.2d 1029, 1039.*

Rational doubt. Rozumná pochybnost. Pochybnost založená na rozumných závěrech, jaké vyvozují průměrní lidé z hlediska svých běžných zkušeností. Hicks v. State, 66 Ga.App. 577, 18 S.E.2d 637, 640. *Viz také* Reasonable doubt.

Rationalibus divisis. Zrušený soudní příkaz, který se vydával, když dva pozemkoví vlastníci v různých měsících měli sousedící panství a jeden z nich zjistil, že z jeho panství se postupně neoprávněně zabírá. Příkaz nařizuje dát do pořádku hranice.

Rational purpose test. Zkouška racionálního účelu. *Viz* Rational basis test.

Ratione impotentiae. Lat. Z důvodu neschopnosti. Důvod omezení vlastnického práva k některým volně žijícím zvířatům (ferae naturae), např. mláďatům neschopným běhat nebo létat.

Ratione materiae. Lat. Z důvodu dotčené věci; v důsledku povahy věci, o níž jde.

Ratione personae. Lat. Z důvodu dotčené osoby; v důsledku povahy osoby, o níž jde.

Ratione privilegii. Lat. Tímto výrazem se označoval jistý druh vlastnického práva k volně žijícím zvířatům, které v minulosti udělovala anglická Koruna z titulu svých privilegií, a které spočívalo v právu zabíjet volně žijící zvířata na pozemku jiného.

Rationes. Ve starém právu soudní řízení. *Rationes exercere* nebo *ad rationes stare* = dovolávat se práva, vést soudní při.

Ratione soli. Lat. Z důvodu půdy; vztahující se k půdě. Říká se, že to byl důvod k vlastnického práva ke včelstvům.

Ratione tenurae. Práv. lat. Z důvodu držby nemovitosti; jako důsledek držby nemovitosti.

Ratio non clauditur loco. Rozum není omezen na určité místo.

Ratio potest allegari deficiente lege; sed ratio vera et legalis, et non apparens. Rozumu se lze dovolávat, když je zákon vadný, musí to však být důvod opravdový a zákonný, nikoli jen zdánlivý.

Rattening. Odborářské šikanování. Provinění člena odborové organizace, který odnese nebo schová nářadí nebo pracovní oděv jiného pracovníka, s cílem donutit ho ke vstupu do odborů nebo ukončit pracovní poměr. V Anglii se tento trestný čin trestá pokutou nebo vězením.

Ravine. Dlouhá, hluboká a úzká rokle vymletá proudem nebo bystřinou. Dlouhá, hluboká a úzká průrva mezi horami.

Ravish. Znásilnit. Mít násilím vynucený pohlavní styk se ženou proti její vůli. State v. Harvey, Mo. App., 544 S.W.2d 593, 595.

Ravisher. Násilník. Ten, kdo má pohlavní styk se ženou vynucený násilím. Hart v. State, 144 Tex. Cr. R. 161, 161 S.W.2d 791, 793.

Ravishment. Znásilnění. *Viz Rape; Ravish.*

Ravishment de gard. Práv. fr. Znásilnění svěřené osoby. Zrušená žaloba proti osobě, která si vzala tělo osoby svěřené do poručnictví.

Ravishment of ward. Únos svěřené osoby. Ve starém anglickém právu uzavření manželství s nezletilou svěřenou osobou bez souhlasu jejího poručníka.

Raw land. Nekultivovaná půda.

Raw materials. Suroviny. Zboží, které se nakupuje k výrobě produktů, např. dřevo, ocel.

Raze. Vyškrábat, vymazat.

Razón. Ve španělském právu, příčina, důvod (*causa*).

RCRA. Resource Conservation and Recovery Act. Zákon o ochraně a obnovování přírodních zdrojů. 42 U.S.C.A. § 6901 a násl.

Re. Lat. Ve věci koho. Tento výraz se hojně používá v názvech soudních řízení, v nichž vystupuje jen jedna strana. Tedy „*Re Vivian*“ znamená „ve věci Viviana“ neboli „Vivianův případ“.

R.E.A. Rural Electrification Administration. Správa pro elektrifikaci venkova.

Reacquired stock. Znovu nabyté akcie. *Viz* Treasury stock.

Readjustment. Mimosoudní náprava. Dobrovolná reorganizace korporace, jež je ve finančních potížích, kterou provedou akcionáři bez zásahu konkursního správce či soudem jmenovaného zmocněnce.

Ready. Připravený. Být připravený k tomu, co je třeba učinit nebo strpět; vybavený vším, co je potřebné k nějakému úkonu nebo události; připravený k okamžitému pohybu či akci. Upravený, uzpůsobený nebo umístěný pro okamžité použití; nezpůsobující odklad z důvodu nedostatečné připravenosti či vybavenosti.

Ready and willing. Připravený a ochotný. Zahrnuje schopnost i vůli jednat, např. připravený, ochotný a platby schopný kupující.

Reaffirmation. Opětné stvrzení. Při úpadku se tak označuje souhlas zaplatit po vyhlášení úpadku závazky existující před vyhlášením úpadku. Vyžaduje se k tomu souhlas soudu.

Reaffirmation agreement. Dohoda o opětovném potvrzení vyrovnání dluhu. Dohoda o zaplacení některých dluhů ještě před zrušením konkursního řízení, které by jinak byly zaplacený v průběhu konkursního řízení. Takové dohody podléhají jistým požadavkům a omezením.

Real. Věcný. V kontinentálním právu se tento pojem vztahuje k věcem (movitým i nemovitým statkům) na rozdíl od osob. Nemovitý. Týkající se půdy, na rozdíl od movitého majetku. Tento pojem se vztahuje na pozemky a budovy, resp. stavby. *Viz* Action; Asset; Chattel; Contract; Covenant; Estate; Issue; Obligation; Party; Privilege; Property; Representative; Right; Security; Servitude; Statute; Wrong.

Real authority. Věcná pravomoc. Pravomoc, kterou zmocnitel svěří zmocněncovi výslovně nebo konkludentně.

Real defenses. Věcné obhajoby. Obhajoby, které může uplatnit řádný držitel při vynucování plnění z právního úkonu, zvláště obhajoby vyjmenované v Jedn. obch. zák. (U.C.C.) § 3-305(2).

Real earnings. Reálné výdělky. Mzdy, platy a jiné výdělky v poměru k inflaci, čím se zjistí skutečné změny kupní síly za dané období.

Real estate. Nemovitost. Pozemky a vše, co je trvale připevněno k pozemku, jako jsou stavby, ploty a věci připevněné ke stavbám, např. osvětlovací tělesa, vodovodní armatury, topná tělesa a všechny takové věci,

keré by byly movitostmi, kdyby nebyly připevněny k nemovitosti. Tento termín je synonymem „real property“. *Viz také* Property (Real property).

Real estate broker. Makléř s nemovitostmi. *Viz* Broker.

Real estate investment trust (REIT). Realitní investiční fond. Finanční schéma, podle něhož si investoři kupují podíly fondu, který investuje do podnikání v oblasti nemovitostí. Společnost, která investuje do portfolia nemovitostí a většinu svých příjmů rozděljuje mezi investory. Uzavřený vzájemný fond, který investuje do nemovitostí nebo hypoték. *Viz také* Trust; Massachusetts trust.

Real estate listing. Soupis nemovitostí. *Viz* Listing.

Real Estate Settlement Procedures Act. Zákon způsobu vypořádání nemovitostí a řízení o nich. *Viz* RESPA.

Real estate syndicate. Realitní syndikát. Volné sdružení osob, které investují do nemovitostí za účelem zisku. Kilbourn v. Thompson, 103 U.S. 168, 26 L. Ed. 377.

Real evidence. Věcné důkazy. Důkazy v podobě věci samotných, na rozdíl od jejich ústního svědeckého popisu, např. fyzický vzhled osoby, která je představena porotě, znaménka, jizvy, zranění, otisky prstů atd. Rovněž zbraně nebo předměty použité při spáchání trestného činu a další předměty; důkazy o fyzickém vzhledu místa činu nebo místa nehody nebo majetku v řízení o zabavení, jak je získá porota při prohlídce. Druh důkazů, které se předkládají soudu, místo aby je popisovali svědci. State v. Barfield, 298 N.C. 306, 259 S.E.2d 510, 533. *Viz rovněž* Demonstrative evidence.

Realignment. Přeorientování. Postup soudu při rozhodování o své příslušnosti, kdy soud přeorientuje postavení žalujícího a žalovaného (navrhovatele a odpůrce) ve sporu podle skutečného zájmu, který každá ze stran na věci má.

Real income. Reálný příjem. Měřitko reálné kupní síly nominálního příjmu; reálný příjem je nominální příjem upravený o změny v celkové hladině cen neboli příjem upravený o inflaci či deflaci. *Viz také* Real earnings.

Real injury. Věcná škoda. V občanském právu škoda vyplývající z nezákonného skutku, na rozdíl od škody, způsobené verbálně. *Viz* Injury.

Realize. Realizovat, zpeněžit. Převést nějaký majetek na peníze. Zvláště získat výnos z investice.

Realized. Realizovaný. Tento pojem má v daňovém právu význam obdržený, zaplacený, splacený nebo nabytý, podle způsobu účtování, který daný daňový poplatník smí použít. Altsuler v. Peters, 190 Neb. 113, 206 N.W.2d 570, 577.

Realized gain or loss. Realizovaný zisk nebo ztráta. Zisk (nebo ztráta) vyplývající z neurčité události, jako je prodej nebo převod majetku. Částka realizovaného zisku z prodeje nebo jiného naložení s majetkem je částkou, která převyšuje upravenou původní cenu majetku; částka realizované ztráty je rozdíl mezi upravenou původní cenou majetku a realizovanou částkou. Daňový zákoník (I.R.C.) § 1001. *Viz také* Recognized gain or loss.

Real law. Právní úprava vztahů k nemovitostem. Jde o termín hovorový, nikoli odborný. V kontinentálním právu jde o právní režim movitého i nemovitého majetku (vlastnické právo).

Realm. Království; země.

Real money. Reálné peníze. Peníze, které mají hodnotu kovu neboli vnitřní hodnotu, na rozdíl od papírových peněz, šeků a směnek.

Real party in interest. Věcně zainteresovaná strana. Osoba, která získá prospěch ze žaloby, bude-li úspěšná, tj. která je hmotně zainteresována na předmětné věci, na rozdíl od osoby, která má na dané věci jen nominální a formální zájem. Maryland Cas. Co. v. King, Okl., 381 P.2d 153, 156. Podle tradiční zkoušky je „věcně zainteresovanou stranou“ ta, která může uplatnit a vynutit hmotné právo v dané věci. White Hall Vldg. Corp. v. Profexray Division of Litton Industries, Inc., D.C. Pa., 387 F. Supp. 1202, 1204. U federálních soudů platí, že občanskoprávní žaloba se musí stíhat jménem věcně zainteresované strany, tj. takové, která může podat žalobu na základě věcného práva. Boeing Airplane Co. v. Perry, C.A. Kan., 322 F.2d 589, 591. Nemusí to být nutně osoba, která bude mít nakonec z nápravy prospěch. First Nat. Bank of Chicago v. Mottola, D.C. Ill, 302 F. Supp. 785, 791, 792. *Viz* Fed. civ. řád P.17. Podle Fed. občanského řádu (F. R. Civil P.) 17(a) může poručník, vykonavatel, ručitel a pod. žalovat vlastním jménem, aniž by se musel připojovat ke straně, jejímž jménem žalobu podává. *Viz také* Parties.

Real property. Nemovitost. *Viz* Property (Real property).

Real things (or things real). Nemovitosti, reality. V common law jde o trvalé, upevněné a nepohyblivé věci, které se nedají odnést, např. pozemky a budovy. Hmotné a nepohyblivé statky, jakož i práva a zisk, které s nimi souvisejí, nebo z nich vyplývají. *Viz rovněž* Real estate.

Realtor. Realitní zprostředkovatel. Registrovaná známka ve vlastnictví Národního sdružení obchodníků s realitami (National Association of Realtors), kterou smejí používat jen členové sdružení.

Realty. Realita. Zkrácený termín pro „real estate“ nebo „real property“. Všechno co má povahu nemovitosti. *Viz* Property (Real property).

Reapportionment. Přerozdělení, neboli změna volebních obvodů v důsledku změn v počtu obyvatel, která je vynucena ústavním požadavkem rovnosti zastoupení. Nové rozdělení míst v Sněmovně reprezentantů mezi státy USA „podle počtu jejich obyvatel“ požaduje čl. 1, oddíl 2 Ústavy USA po každém sčítání lidu, které se koná jednou za deset let. *Viz* Westberry v. Sanders, 376 U.S. 1, 84 S. Ct. 526, 11 L. Ed.2d 481. Podobný požadavek lze najít v ústavách řady amerických států. *Viz* Census. Zákon státu, který je v rozporu s volebními právy občana podle zásady jedna osoba – jeden hlas, je rovněž v rozporu s klauzulí o rovné ochraně obsažené ve 14. Dodatku k Ústavě USA. Baker v. Carr, 369 U.S. 186, 82 S. Ct. 691, 7 L. Ed.2d 663.

Reappraiser. Druhý odhadce. Osoba jmenovaná k tomu, aby přecenila nebo stanovila druhý odhad zboží dovezeného na celnici.

Reargument. Opětná argumentace, nové ústní jednání. Cílem opětné argumentace je prokázat soudu, že přehlédl nějaký právní princip, který má důležitý význam, nebo že došlo k nesprávnému pochopení faktů. In re Hooker's Estate, 173 Misc. 515, 18 N.Y.S.2d 107, 110. *Viz také* Rehearing; Retrial.